

2008

**Skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Zachodniego WBK S.A.
za 2008 rok**

Szanowni Państwo,

Rok 2008 miał dwa oblicza. Pierwszych sześć miesięcy to okres dynamicznego wzrostu produktu krajowego brutto, który w pierwszych dwóch kwartałach osiągnął imponujący poziom 6 procent. Niestety, w drugiej połowie roku z każdym miesiącem nasilał się negatywny wpływ światowego kryzysu finansowego na polską gospodarkę. W efekcie, wzrost produktu krajowego brutto w ostatnim kwartale ubiegłego roku zmniejszył się do 3 procent. Wydarzenia drugiego półrocza miały bardzo negatywny wpływ na sektor bankowy i mocno odbiły się na wynikach wszystkich banków. Mimo tych przeciwności, w 2008 roku zysk brutto Grupy Banku Zachodniego WBK wyniósł 1 210,6 mln zł i jest jednym z najlepszych w naszej historii.

Najistotniejszym celem Banku Zachodniego WBK w 2008 roku było zwiększenie udziału w rynku. Udało nam się to osiągnąć przede wszystkim dzięki imponującej rozbudowie sieci naszych placówek. W minionym roku otworzyliśmy 95 nowych oddziałów, zlokalizowanych we wschodnich regionach Polski – gdzie wcześniej byliśmy nieobecni – ale także w najważniejszych centrach gospodarczych kraju, w tym między innymi w Warszawie, aglomeracji śląskiej, w Krakowie oraz na Pomorzu Gdańskim. Ponadto, w 2008 roku otworzyliśmy 30 nowych placówek BZ WBK Partner, siedem Centrów Bankowości Przedsiębiorstw i powołaliśmy dwa dedykowane najzamożniejszym klientom biura private banking. Tak więc rok 2008 był dla Banku Zachodniego WBK przełomowy – dzięki dużemu wysiłkowi inwestycyjnemu przerodził się z instytucji multiregionalnej w ogólnopolską, obejmującą swoim zasięgiem cały kraj.

Mimo trudnych warunków rynkowych w minionym roku daliśmy naszym klientom możliwość korzystania z szerszej niż w 2007 roku oferty produktowej. Znalazło się w niej nowatorskie konto Wydajesz & Zarabiasz, pakiet produktów dla firm rozpoczynających działalność gospodarczą oraz karty płatnicze działające w nieznanym wcześniej na polskim rynku technologii bezstykowej. Ogromnym sukcesem minionego roku był bezprecedensowy, sięgający 71 procent, wzrost sprzedaży kredytów gotówkowych. W 2008 roku nasi klienci mogli korzystać także z atrakcyjnej oferty oszczędnościowo-inwestycyjnej, między innymi nowych produktów strukturyzowanych, konta oszczędnościowego w euro i funcie brytyjskim oraz lokaty SzybkoZarabiającej. Tylko w ciągu minionych dwunastu miesięcy ilość kont oszczędnościowych klientów Banku Zachodniego WBK wzrosła aż o 65 procent, o 21 procent wzrosła ilość kart kredytowych, a o 19 procent – debetowych. Radykalnej zmianie uległa nasza oferta dla małych i średnich przedsiębiorstw, która idealnie trafiła w potrzeby tego tak istotnego dla polskiej gospodarki sektora. Istotnym ubiegłorocznym sukcesem było też wzmocnienie pozycji Banku Zachodniego WBK wśród Polaków pracujących zagranicą. Osiągnęliśmy to dzięki wprowadzeniu specjalnego systemu sprzedaży kredytów hipotecznych, możliwości zakładania konta oszczędnościowego w euro i funcie brytyjskim, a także poszerzeniu możliwości transferu gotówki z Wielkiej Brytanii. Szczególnie spektakularny sukces zanotowaliśmy w sprzedaży kredytów dla małych i średnich firm, kredytów gotówkowych i kart kredytowych, znacząco poprawiając nasze miejsce na tym trudnym rynku.

Ubiegły rok był szczególnie trudny dla spółek rynku kapitałowego, w tym także spółek z Grupy Banku Zachodniego WBK. Mimo trudnych warunków panujących na rynku, w ubiegłym roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych rozszerzyło swoją ofertę o nowe fundusze, wśród nich o Arkę BZ WBK Energia FIO, Arkę BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIZ oraz Arkę BZ WBK Fundusz Nieruchomości 2 FIZ. Dzięki tej aktywności, BZ WBK AIB TFI obronił drugą pozycję na rynku i na końcu roku legitymował się udziałem w rynku na poziomie 11,3 procent.

Dom Maklerski BZ WBK przeprowadził w 2008 roku 6 ofert publicznych, w tym z powodzeniem zorganizował sprzedaż akcji na rynku pierwotnym największych prywatyzowanych w ubiegłym roku polskich firm – spółek Enea oraz Azoty Tarnów. Nasz Dom Maklerski podniósł swój udział w obrotach Giełdy Papierów Wartościowych na rynku akcji do 11,1%. Zwiększył także udział w rynku kontraktów terminowych, drugim pod względem wielkości rynku giełdowym w kraju, do 11,8%. W efekcie awansował w tym segmencie na drugą pozycję w Polsce.

Za udany mogą uznać ubiegły rok pozostałe nasze spółki zależne. Dobre wyniki zanotowały obie firmy leasingowe – BZ WBK Finanse & Leasing oraz BZ WBK Leasing – które poszerzyły i zmodernizowały swoją ofertę, a przede wszystkim BZ WBK Factor, którego wartość obrotów osiągniętych w ubiegłym roku była o 51 procent wyższa niż rok wcześniej.

Nie ma najmniejszej wątpliwości, że 2008 rok był najtrudniejszym w historii sektora bankowego ostatnich dwudziestu lat. Dlatego chcę bardzo serdecznie podziękować pracownikom Grupy BZ WBK, dzięki którym skończyliśmy ten rok dobrym wynikiem finansowym. To ich efektywna praca, kompetencje i zaangażowanie oraz wysiłek menadżerów wszystkich szczebli pozwoliły umocnić naszą pozycję na bankowej mapie Polski. Za wzorcową współpracę w minionym roku serdecznie dziękuję także wszystkim członkom Rad Nadzorczych spółek z Grupy Banku Zachodniego WBK.

Mateusz Morawiecki
Prezes Zarządu

Spis treści

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	7
2. Skonsolidowany bilans	8
3. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach	9
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	10
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
5. Informacja ogólna o emitencie	11
6. Zasady rachunkowości	14
7. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych	39
8. Zarządzanie ryzykiem	44
9. Wynik z tytułu odsetek	70
10. Wynik z tytułu prowizji	70
11. Przychody z tytułu dywidend	71
12. Wynik handlowy i rewaluacja	71
13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	71
14. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	71
15. Pozostałe przychody operacyjne	72
16. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	72
17. Koszty pracownicze	72
18. Koszty działania banku	72
19. Pozostałe koszty operacyjne	73
20. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	73
21. Zysk na akcję	73
22. Gotówka i operacje z bankiem centralnym	74
23. Należności od banków	74
24. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	75
25. Pochodne instrumenty zabezpieczające	76
26. Należności od klientów	76
27. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	77
28. Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności	78
29. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	79
30. Wartości niematerialne	81
31. Rzeczowy majątek trwały	83
32. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	85
33. Pozostałe aktywa	85
34. Zobowiązania wobec banku centralnego	86
35. Zobowiązania wobec banków	86
36. Zobowiązania wobec klientów	86
37. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	87
38. Pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	87
39. Pozostałe pasywa	88
40. Kapitał akcyjny	89
41. Pozostałe kapitały	89
42. Kapitał z aktualizacji wyceny	90
43. Rachunkowość zabezpieczeń	91
44. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	93
45. Wartość godziwa	93
46. Zobowiązania warunkowe	95
47. Aktywa stanowiące zabezpieczenie	96
48. Działalność powiernicza	97
49. Leasing finansowy i operacyjny	97
50. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	99
51. Podmioty powiązane	99

52. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych	107
53. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych.....	107
54. Wspólne przedsięwzięcia	108
55. Wydarzenia po dacie bilansu	108
56. Świadczenia na rzecz pracowników	110
57. Program motywacyjny w formie akcji.....	112
58. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe	114
59. Dywidenda na akcję	115

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

		od 01.01.2008 do 31.12.2008	od 01.01.2007 do 31.12.2007
	za okres		
Przychody odsetkowe		3 232 124	2 098 865
Koszty odsetkowe		(1 597 019)	(812 215)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 9	1 635 105	1 286 650
Przychody prowizyjne		1 622 524	1 785 990
Koszty prowizyjne		(232 854)	(241 001)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 10	1 389 670	1 544 989
Przychody z tytułu dywidend	Nota 11	70 306	64 746
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 12	36 947	67 944
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 13	58 152	(25 475)
Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	Nota 14	(196)	1 710
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 15	67 999	51 180
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 16	(364 551)	(3 936)
Koszty operacyjne w tym:		(1 682 075)	(1 596 558)
<i>Koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	Nota 17,18	<i>(1 547 174)</i>	<i>(1 424 740)</i>
<i>Amortyzacja</i>		<i>(107 331)</i>	<i>(134 602)</i>
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	Nota 19	<i>(27 570)</i>	<i>(37 216)</i>
Wynik operacyjny		1 211 357	1 391 250
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	Nota 29	(777)	194
Zysk przed opodatkowaniem		1 210 580	1 391 444
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 20	(256 294)	(280 767)
Zysk za okres		954 286	1 110 677
w tym:			
zysk należny udziałowcom jednostki dominującej		855 446	954 695
zysk należny udziałowcom mniejszościowym		98 840	155 982
Zysk na akcję	Nota 21		
Podstawowy (zł/akcja)		11,72	13,09
Rozwodniony (zł/akcja)		11,68	13,06

2. Skonsolidowany bilans

		na dzień:	31.12.2008	31.12.2007
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	Nota 22		3 178 107	2 206 265
Należności od banków	Nota 23		1 364 543	2 576 878
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 24		3 224 867	1 251 653
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 25		347	35 851
Należności od klientów	Nota 26		35 137 202	23 949 714
Inwestycyjne aktywa finansowe	Nota 27,28		12 916 041	9 763 669
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Nota 29		47 221	13 378
Wartości niematerialne	Nota 30		173 934	115 280
Rzeczowy majątek trwały	Nota 31		637 486	543 226
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota 32		640 500	368 449
Pozostałe aktywa	Nota 33		517 826	494 373
Aktywa razem			57 838 074	41 318 736
PASYWA				
Zobowiązanie wobec banku centralnego	Nota 34		1 242 574	-
Zobowiązania wobec banków	Nota 35		4 095 477	4 483 526
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 25		68 562	2 054
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 24		3 153 932	990 274
Zobowiązania wobec klientów	Nota 36		42 810 727	29 765 687
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 37		153 918	352 961
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego			13 638	49 115
Pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota 38		425 254	202 777
Pozostałe pasywa	Nota 39		681 800	895 641
Zobowiązania razem			52 645 882	36 742 035
Kapitały				
Kapitały własne należne udziałowcom jednostki dominującej			4 952 320	4 341 527
Kapitał akcyjny	Nota 40		729 603	729 603
Pozostałe kapitały	Nota 41		2 716 687	2 061 578
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 42		335 507	362 963
Zyski zatrzymane			315 077	232 688
Wynik roku bieżącego			855 446	954 695
Kapitały mniejszości			239 872	235 174
Kapitały razem			5 192 192	4 576 701
Pasywa razem			57 838 074	41 318 736

3. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach

Zestawienie zmian w kapitałach skonsolidowanych	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
Kapitały według stanu na 31.12.2007	729 603	2 061 578	362 963	1 187 383	235 174	4 576 701
zwiększenia wartości netto inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	-	37 096	-	-	37 096
zmniejszenia wartości netto inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	-	(16 225)	-	(3 540)	(19 765)
wycena netto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	(24 673)	-	-	(24 673)
płatności w formie akcji	-	1 734	-	-	-	1 734
(zyski)/straty netto ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	(23 654)	-	-	(23 654)
zysk za okres	-	-	-	855 446	98 840	954 286
Razem dochody w 2008 roku	-	1 734	(27 456)	855 446	95 300	925 024
odpis na dywidendy za 2007 rok	-	-	-	(218 881)	(90 155)	(309 036)
odpis na pozostałe kapitały rezerwowe	-	653 816	-	(653 816)	-	-
inne	-	(441)	-	391	(447)	(497)
Stan na 31.12.2008	729 603	2 716 687	335 507	1 170 523	239 872	5 192 192

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 335 507 tys. zł znajduje się wycena: dłużnych papierów wartościowych w wysokości (49 638) tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 409 818 tys. zł oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości (24 673) tys. zł.

Zestawienie zmian w kapitałach skonsolidowanych	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
Kapitały według stanu na 31.12.2006	729 603	1 857 147	508 548	864 703	116 741	4 076 742
zwiększenia wartości netto inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	-	14 470	-	165	14 635
zmniejszenia wartości netto inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	-	(181 193)	-	-	(181 193)
płatności w formie akcji	-	10 474	-	-	-	10 474
(zyski)/straty netto ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	21 138	-	-	21 138
zysk za okres	-	-	-	954 695	155 982	1 110 677
Razem dochody w 2007 roku	-	10 474	(145 585)	954 695	156 147	975 731
odpis na dywidendy za 2006 rok	-	-	-	(437 762)	(37 723)	(475 485)
odpis na pozostałe kapitały rezerwowe	-	193 908	-	(193 908)	-	-
inne	-	49	-	(345)	9	(287)
Stan na 31.12.2007	729 603	2 061 578	362 963	1 187 383	235 174	4 576 701

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 362 963 tys. zł znajduje się wycena: dłużnych papierów wartościowych w wysokości (83 848) tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 446 811 tys. zł.

4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	od 01.01.2008 za okres: do 31.12.2008	od 01.01.2007 do 31.12.2007
Zysk przed opodatkowaniem	1 210 580	1 391 444
Korekty razem:	2 720 447	1 342 546
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	777	(194)
Amortyzacja	107 331	134 602
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości majątku	3 465	(350)
Strata z tytułu różnic kursowych	(9 828)	(3 497)
Odsetki i opłaty wyłączone z działalności operacyjnej	23 338	200
Przychody z tytułu dywidend	(70 306)	(64 746)
Zysk (Strata) z działalności inwestycyjnej	(60 229)	25 113
Zmiana stanu rezerw	(66 804)	71 922
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	292 457	588 057
Zmiana stanu należności od banków	1 206 119	591 115
Zmiana stanu należności od klientów	(11 177 660)	(6 333 073)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	214 416	1 031 787
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	13 094 802	5 592 663
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(99 510)	(10 925)
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(303)	2 089
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(405 323)	(10 095)
Podatek zapłacony	(333 749)	(274 982)
Inne korekty	1 454	2 860
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 931 027	2 733 990
Wpływy	2 441 177	2 942 028
Zbycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	3 021	17 159
Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	2 350 787	2 854 007
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	17 053	6 110
Dywidendy otrzymane	70 306	64 746
Inne wpływy inwestycyjne	10	6
Wydatki	(5 447 751)	(4 939 944)
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	(38 131)	-
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(5 152 217)	(4 789 868)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(255 758)	(143 562)
Inne wydatki inwestycyjne	(1 645)	(6 514)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 006 574)	(1 997 916)
Wpływy	974 792	1 376 263
Zaciągnięcia kredytów długoterminowych	974 792	1 319 425
Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	56 838
Wydatki	(933 619)	(1 427 105)
Spłaty kredytów długoterminowych	(384 445)	(518 168)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(99 533)	(339 294)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(309 036)	(475 485)
Inne wydatki finansowe	(140 605)	(94 158)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	41 173	(50 842)
Przepływy pieniężne netto - razem	965 626	685 232
Środki pieniężne na początek okresu	2 232 836	1 547 604
Środki pieniężne na koniec okresu	3 198 462	2 232 836

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

5. Informacja ogólna o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS:0000008723.

Skonsolidowane sprawozdanie Banku Zachodniego WBK S.A. zawiera dane Banku oraz jego jednostek zależnych (razem zwanych Grupą) oraz udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach. Jednostką dominującą dla Banku jest Allied Irish Bank plc.

W skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wchodzi następujące podmioty zależne i stowarzyszone:

Podmioty zależne:

Podmioty zależne	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2007
1. BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
2. BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	Poznań	100,00	100,00
3. Dom Maklerski BZ WBK S.A.	Poznań	99,99	99,99
4. BZ WBK Finanse & Leasing S.A.	Poznań	99,99	99,99
5. BZ WBK Leasing S.A.	Poznań	99,99	99,99
6. BZ WBK Nieruchomości S.A.	Poznań	99,99	99,99
7. Brytyjsko Polskie Towarzystwo Finansowe WBK CU Sp. z o.o.	Poznań	-	60,00
8. BZ WBK AIB Asset Management S.A.*	Poznań	50,00	50,00
9. BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK AIB Asset Management S.A.	100% głosów należy do BZ WBK AIB Asset Management S.A.

*W przypadku spółki BZ WBK AIB Asset Management S.A., Bank jest jej współwłaścicielem razem z AIB Capital Markets plc. Obaj właściciele spółki BZ WBK AIB Asset Management S.A. wchodzi w skład Grupy Allied Irish Banks i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym. W praktyce, Bank Zachodni WBK S.A. sprawuje kontrolę nad spółką oraz jej podmiotem zależnym BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ za jego pośrednictwem jednostka dominująca wyższego rzędu (Allied Irish Banks) realizuje swoją politykę w Polsce. W związku z tym, spółka jest traktowana jako zależna.

Podmioty stowarzyszone:

Podmioty stowarzyszone	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2007
1. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Szczecin	50,00	50,00
2. METROHOUSE S.A.*	Warszawa	35,38	-
3. NFI Magna Polonia S.A.**	Warszawa	-	27,53

*Metrohouse S.A. jest spółką stowarzyszoną spółki zależnej BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.

**Bank Zachodni WBK S.A. dokonał częściowego zbycia udziałów w NFI Magna Polonia. Sprzedano pakiet akcji stanowiący 22,47% udziału w głosach na WZA. Pozostała część (5,06%) w związku z obniżeniem zaangażowania rozpoznana jest w portfelu aktywów inwestycyjnych.

Wspólne przedsięwzięcia:

Wspólne przedsięwzięcia		Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2007
1.	BZ WBK - CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Poznań	50,00	-
2.	BZ WBK - CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Poznań	50,00	-

Bank Zachodni WBK S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty powiązane Grupa BZ WBK prowadzi usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego.

W dniu 12.06.2008 r. Bank Zachodni WBK S.A. zawarł z Commercial Union Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowę sprzedaży udziałów Brytyjsko-Polskiego Towarzystwa Finansowego WBK CU sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. W wyniku umowy Bank Zachodni WBK SA dokonał sprzedaży wszystkich 420 udziałów Brytyjsko-Polskiego Towarzystwa Finansowego WBK-CU Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 210 000 zł, które stanowiły 60% udziału w kapitale zakładowym.

Jednostki współkontrolowane: BZ WBK - CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A oraz BZ WBK – CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A zostały utworzone przez Bank Zachodni WBK S.A. we współpracy z Aviva International Insurance Ltd. w I półroczu 2008 roku. Założyciele posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym każdego z przedsięwzięć i sprawują nad nimi współkontrolę. Głównym przedmiotem działalności spółek jest świadczenie usług ubezpieczeniowych na rzecz klientów banku. Oba podmioty otrzymały zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na wykonywanie statutowych czynności w dniu 6 czerwca 2008 roku.

W lipcu 2008 roku spółka zależna Banku Zachodniego WBK S.A. - BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. nabyła akcje Spółki Metrohouse S.A. Cena nabycia wyniosła 4 600 000,00 zł. Ilość posiadanych akcji wynosi 2 300 000 sztuk co stanowi 35,38 % udziału w kapitale spółki.

Metrohouse S.A. został zakwalifikowany jako spółka stowarzyszona, i jest wyceniany w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Przedmiot działalności spółki obejmuje pośrednictwo w sprzedaży i kupnie oraz wynajmie nieruchomości mieszkaniowych, a także pośrednictwo finansowe.

WYBRANE DANE FINANSOWE		w tys. PLN		w tys. EUR	
		za okres:do 31.12.2008	do 31.12.2007	do 31.12.2008	do 31.12.2007
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.					
I	Przychody odsetkowe	3 232 124	2 098 865	915 071	555 726
II	Przychody prowizyjne	1 622 524	1 785 990	459 365	472 884
III	Wynik operacyjny	1 211 357	1 391 250	342 957	368 367
IV	Zysk przed opodatkowaniem	1 210 580	1 391 444	342 737	368 419
V	Zysk (strata) netto należny udziałowcom jednostki dominującej	855 446	954 695	242 192	252 779
VI	Przepływy pieniężne netto, razem	965 626	685 232	273 386	181 432
VII	Aktywa razem	57 838 074	41 318 736	13 862 064	11 535 102
VIII	Zobowiązania wobec banków	4 095 477	4 483 526	981 564	1 251 682
IX	Zobowiązania wobec klientów	42 810 727	29 765 687	10 260 456	8 309 795
X	Zobowiązania razem	52 645 882	36 742 035	12 617 650	10 257 408
XI	Kapitały razem	5 192 192	4 576 701	1 244 414	1 277 694
XII	Kapitały mniejszości	239 872	235 174	57 490	65 654
XIII	Zyski udziałowców mniejszościowych	98 840	155 982	27 983	41 300
XIV	Liczba akcji	72 960 284	72 960 284		
XV	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	71,16	62,73	17,05	17,51
XVI	Współczynnik wypłacalności	10,74%	13,27%		
XVII	Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	11,72	13,09	3,32	3,47
XVIII	Zysk (strata) rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	11,68	13,06	3,31	3,46
XIX	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	-	3,00	-	0,84

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – 4,1724 kurs NBP z dnia 31.12.2008 oraz 3,5820 kurs NBP z dnia 31.12.2007
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 31.12.2008 – 3,5321 kurs wyliczony jako średnia z kursów średnich NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2008 roku, 3,7768 kurs wyliczony jako średnia z kursów średnich NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2007 roku.

6. Zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZWBK S.A. za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej zastosowane

Standard lub interpretacja	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Grupę BZWBK
Zaktualizowany MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>	Zmieniono niektóre wymogi dotyczące prezentacji sprawozdań finansowych oraz wprowadzono wymóg ujawniania dodatkowych informacji w określonych okolicznościach ; wprowadza on również zmiany w kilku innych standardach rachunkowości	1 stycznia 2009	Zaktualizowany MSR 1 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe,
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności w formie akcji</i>	Doprecyzowanie kwestii wpływu warunków innych niż warunki nabywania uprawnień na wycenę instrumentów kapitałowych. Sprecyzowanie, czym są warunki nabycia uprawnień, w jaki sposób uwzględniać warunki inne niż warunki nabycia uprawnień oraz w jaki sposób uwzględniać anulowanie umów dotyczących płatności w formie akcji przez jednostkę lub kontrahenta.	1 stycznia 2009	Zmiany do MSSF2 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zaktualizowany MSSF 3 <i>Połączenia jednostek gospodarczych</i>	Do zakresu zaktualizowanego standardu włączono część dotychczas wyłączonych ze stosowania standardu połączeń jednostek gospodarczych. Doprecyzowano definicję przedsięwzięcia (business). Zawężono zakres zobowiązań warunkowych, do których można przypisać koszt połączenia jednostek gospodarczych. Wyłączono możliwość ujmowania kosztów transakcji w koszcie połączenia jednostek gospodarczych. Zmieniono zasady ujmowania korekt kosztu połączenia uwarunkowanych przyszłymi zdarzeniami. Wprowadzono możliwość wyceny udziałów mniejszości w wartości godziwej.	1 lipca 2009	Zaktualizowany MSSF 3 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 8 <i>Segmenty operacyjne</i>	Standard wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których oddzielna informacja finansowa jest dostępna i regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność.	1 stycznia 2009	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego MSSF 8 na sprawozdanie finansowe.
Zaktualizowany MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>	Zaktualizowany standard wymaga agregacji informacji w sprawozdaniach finansowych w oparciu o kryterium cech wspólnych i wprowadza sprawozdanie z łącznych zysków (statement of comprehensive income). Pozycje przychodów i kosztów oraz pozycje składające się na pozostałe łączne zyski mogą być prezentowane albo w pojedynczym sprawozdaniu z łącznych zysków pokazującym sumy cząstkowe albo w dwóch oddzielnych sprawozdaniach (oddzielnie rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z zysków łącznych).	1 stycznia 2009	Zaktualizowany MSSF 1 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe

Zaktualizowany MSR 23 <i>Koszty finansowania zewnętrznego</i>	Zaktualizowany standard będzie wymagał aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego odnoszących się do składników aktywów, które wymagają znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania ich do użytkowania lub sprzedaży.	1 stycznia 2009	Zaktualizowany MSR 23 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	W powiązaniu z aktualizacją MSSF 3 (powyżej), wprowadzono m.in. następujące zmiany do MSR 27: • zmiana definicji udziałów mniejszości; • uregulowanie sposobu ujmowania transakcji z udziałowcami mniejszościowymi; • zmiana ujęcia transakcji utraty kontroli nad jednostką; • nowe wymogi ujawnień.	1 lipca 2009	Zmiany do MSR 27 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 32: <i>Instrumenty Finansowe - Prezentacja</i> i MSR 1: <i>Prezentacja Sprawozdań Finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji</i>	Zmiany wprowadzają zwolnienie od zasady wynikającej z MSR 32 odnośnie klasyfikacji instrumentów finansowych z opcją sprzedaży, dopuszczając klasyfikację niektórych z nich jako składnik kapitału. Zgodnie z wymogami wynikającymi ze zmian, określone instrumenty finansowe, reprezentujące udziały końcowe (rezydualne) w aktywach netto jednostki, które inaczej byłyby zaklasyfikowane jako zobowiązania finansowe, będą klasyfikowane jako składniki kapitału, jeśli zarówno te instrumenty finansowe, jak i ogólna struktura kapitałowa jednostki wystawiającej te instrumenty będą spełniały określone warunki.	1 stycznia 2009	Zmiany do MSR 32 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 13 „ Interpretacja KIMSF 13 Programy lojalnościowe	Eliminuje występujące obecnie w praktyce niespójności w sposobie ujmowania w księgach dóbr i usług przekazywanych nieodpłatnie lub sprzedawanych po obniżonej cenie w ramach programów lojalnościowych	1 stycznia 2009	KIMSF 13 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena	Zmiany precyzują zastosowanie istniejących zasad ustalania czy określone ryzyko oraz ich części przepływów pieniężnych mogą zostać wyznaczone jako ryzyko zabezpieczone. Podczas wyznaczania powiązania zabezpieczającego powinno być możliwe wyodrębnienie oraz wiarygodna wycena ryzyka oraz części cash flow; inflacja wyłącznie w wyjątkowych warunkach może być wyznaczona jako pozycja podlegająca zabezpieczeniu.	1 lipca 2009	Zmiany do MSR 39 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
KIMSF 18 Aktywa otrzymane od odbiorców	Interpretacja dotyczy umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od swojego odbiorcy środki trwałe, które następnie używa albo w celu przyłączenia klienta do sieci albo aby umożliwić mu ciągły dostęp do dóbr lub usług lub w obu tych celach. Interpretacja dotyczy również umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od odbiorcy środki pieniężne, a środki te zostaną przeznaczone na wytworzenie lub nabycie składnika aktywów. Jednostka otrzymująca środki rozpoznaje składnik aktywów trwałych, jeżeli spełnia on definicję aktywa. Drugostronnie rozpoznaje się przychody. Moment rozpoznania przychodów jest zależny od szczegółowych warunków zawartej umowy.	1 lipca 2009	KIMSF 18 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenę nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę

Utrata wartości należności kredytowych

Szacowanie potencjalnej wartości strat kredytowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie strat kredytowych, klasyfikacji należności, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których Grupa BZ WBK S.A. ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na kredyty zagrożone tworzone są rezerwy, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Wartość rezerw wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BZ WBK S.A. ma na celu pokrycie różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tych aktywów.

Proces identyfikacji kredytów, które wymagają utworzenia rezerw opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela należności kredytowych oraz rezerwy kredytowe są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W całej grupie istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych kredytów, umożliwiającą odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu rezerw w Grupie BZ WBK S.A.; na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie rezerwy dla poszczególnych zaangażowań cechujących się ryzykiem braku spłaty. Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) są także wykorzystywane do pokrycia należności, które na dzień bilansowy uznaje się za objętą utratą wartości, lecz które nie zostały indywidualnie zidentyfikowane. Jak pokazuje doświadczenie, należności takie istnieją w każdym portfelu kredytowym.

Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) utrzymywane są na poziomie adekwatnym do oceny przez kierownictwo następujących czynników: profili klasyfikacji kredytowej i zmian w tej klasyfikacji, historycznych wskaźników strat kredytowych, zmian w procesie zarządzania kredytami, procedurach, procesach i politykach, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach / profili portfeli branżowych oraz bieżących szacunków co do straty na portfelu.

Szacunki dotyczące oczekiwanej straty opierają się na następujących kluczowych wskaźnikach:

- Prawdopodobieństwie niedotrzymania warunków (Probability of Default-PD), tj. prawdopodobieństwie, że klient nie zrealizuje swoich zobowiązań w ciągu kolejnych 12 miesięcy,
- Stracie w przypadku niedotrzymania warunków (Loss-Given Default-LGD), tj. tej części zaangażowania, które będzie uznana za straconą w przypadku wystąpienia zaniechania spłat,
- Okres ujawnienia straty, pomiędzy momentem zaistnienia zdarzenia implikującego zagrożenie utraty wartości a momentem powzięcia przez Grupę takiej informacji (Emergence Period-EP).

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszane, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania oczekiwanej straty.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów trwałych Grupy są przeglądane na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwaną aktywów.

W przypadku wartości firmy oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, wartość odzyskiwalna jest szacowana na każdy dzień bilansowy.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozostałych należności odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości tworzy się do wysokości oszacowanych kwot możliwych do uzyskania, a dla pozostałych należności długoterminowych również z uwzględnieniem dyskontowania.

Aktywa do zbycia wycenia się według wartości mniejszej z wartości bilansowej oraz oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oszacowane koszty sprzedaży.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre instrumenty finansowe Grupy są wykazywane według wartości godziwej. Są to m.in. wszystkie instrumenty pochodne, pozostałe aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz papiery wartościowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Wyliczenie wartości godziwej dla każdego instrumentu finansowego może wiązać się z koniecznością korekty obowiązujących cen lub modeli wyceny w celu odzwierciedlenia kosztów ryzyka kredytowego (jeśli nie uwzględniono go w danym modelu lub cenie).

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

Podstawy konsolidacji**Jednostki zależne**

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez BZWBK S.A. Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiąganie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. Przyjmuje się, że jednostka dominująca sprawuje kontrolę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio – poprzez swoje jednostki zależne – więcej niż połowę praw głosu w danej jednostce. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- (a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- (b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- (c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- (d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych są zawarte w sprawozdaniu skonsolidowanym od momentu przejęcia kontroli do chwili jej ustania.

Metoda nabycia

Grupa BZWBK S.A. stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu nabycia jednostek zależnych. W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonała tego typu transakcji.

Wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcia są to jednostki, nad którymi Grupa sprawuje współkontrolę na mocy zawartej umowy. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wspólne przedsięwzięcia ujmowane są metodą praw własności.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie są jednostkami zależnymi ani wspólnym przedsięwzięciem.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Waluty obce***Transakcje w walutach obcych***

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym w danym dniu bilansowym. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które odnoszone są w kapitał z aktualizacji wyceny.

Aktywa i zobowiązania finansowe***Klasyfikacja***

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- kredyty i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- inne zobowiązania finansowe.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

- (a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- (i) nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
 - (ii) częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;
 - (iii) instrumentami pochodnymi z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi.
- (b) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Grupę jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktualnie w Grupie nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Grupa nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych.

Kredyty i należności

Kredyty i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- (b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- (c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do kategorii kredytów i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku oraz należności z tytułu transakcji reverse repo. Kredyty i należności obejmują również należności z tytułu leasingu finansowego.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- (a) kredytami i należnościami;
- (b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności,
- (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji repo, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe.

Ujmowanie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim bilansie wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Kredyty są rozpoznawane w bilansie w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy. Kredyty są ujmowane na zobowiązaniach pozabilansowych w momencie podpisania umowy.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych. Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niesklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty) chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- (a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- (b) inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- (c) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- (a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej;
- (b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia z bilansu.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w przychodach lub kosztach,
- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmuje się w cenie nabycia i dokonuje okresowych weryfikacji na utratę wartości.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- (a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- (b) oraz w przypadku, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Transakcje repo i reverse repo

Grupa pozyskuje/lokuje również środki poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("repos") nie wyłącza się z bilansu na dzień bilansowy. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("reverse repos") nie rozpoznaje się w bilansie na dzień bilansowy. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Grupa wydziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Grupa dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej Grupy.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- (a) zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- (b) instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- (c) instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub spłacony.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające

z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu oraz będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które

- (a) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
- (b) mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujemuje się bezpośrednio w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujemuje się w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w rachunku zysków i strat w wyniku z tytułu odsetek.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu - kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych a także zobowiązanie pozabilansowe utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujemuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa by nie udzieliła;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub

(f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:

- (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
- (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Grupie.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości kredytów i należności, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy pożyczka, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Grupa okresowo przeprowadza analizę pod kątem występowania ekspozycji o zidentyfikowanym zagrożeniu utraty wartości.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji kredytowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze objętych klasyfikacją klientów komercyjnych, property i samorządów lokalnych,
- w odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych, które indywidualnie nie są istotne.

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał lub częściej, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Grupę lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest

zdolność dłużników do spłaty wszystkich dłużnych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki tych aktywów, które znajdują się w grupie. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie.

Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Grupa regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Dla ekspozycji kredytowych, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości Grupa (Bank) przeprowadza analizę utraty wartości na podstawie koncepcji strat już poniesionych, ale jeszcze nie zaraportowanych związanych z utratą wartości kredytów (IBNR-Incurred But Not Reported)) szacowanych na podstawie doświadczeń historycznych strat dla kredytów o podobnym charakterze ryzyka oraz szacowanego okresu pomiędzy wystąpieniem utraty wartości a identyfikacją i udowodnieniem straty, oraz korekt danych historycznych analogicznie jak opisano powyżej.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rezerwy. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonej uprzednio rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy inwestycja jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania pozabilansowe

Grupa tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji są ujmowane w pozostałych pasywach.

Należności z tytułu umów leasingu finansowego

Umowy leasingowe, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego. Należności z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w bilansie w pozycji należności od klientów.

Rzeczowe aktywa trwałe

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Umowy leasingowe, na mocy których Grupa przejmuje zasadniczo całość ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa pozyskane w ramach umowy

leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

• budynki	40 lat
• budowle	22 lata
• maszyny i urządzenia	3 - 14 lat
• samochody	4 lata

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, Grupa wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne

Oprogramowanie komputerowe

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej w szacowanym okresie użytkowania poszczególnych składników wartości niematerialnych. Szacowany okres użytkowania wynosi od 3 do 5 lat.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Pozostałe składniki bilansu***Pozostałe należności handlowe i inne należności***

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Otrzymane pożyczki

Pożyczki są początkowo ujmowane według wartości godziwej, będącej kwotą udostępnioną (wartość godziwa otrzymanej kwoty pożyczki) pomniejszoną o poniesione koszty transakcyjne. Pożyczki są następnie ujmowane według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Grupy, innych niż aktywa finansowe, są przeglądane na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku innych aktywów jest wartością większą z: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku, co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych. Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF2.53).

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Rozpoznawane zyski i straty aktuarialne obejmują: korekty założeń aktuarialnych ex post stanowiące różnicę pomiędzy poprzednimi założeniami aktuarialnymi, a tym co faktycznie nastąpiło oraz skutki zmian założeń aktuarialnych.

Program motywacyjny

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BZWBK ujęto zobowiązanie z tytułu programu udziału w zyskach dla pracowników wybranych spółek zależnych, jako pozostałe długoterminowe zobowiązania wobec pracowników według MSR 19. Program ten formalnie oparty na emisji akcji i ich sprzedaży wybranym pracownikom spółek, ma charakter długoterminowego programu udziału w zyskach, ponieważ akcje są objęte warunkowym zobowiązaniem do odsprzedaży po cenie akcji różnej od ich wartości godziwej.

W wyniku przyjętej klasyfikacji programu Grupa BZWBK wykazuje w sprawozdaniu finansowym zobowiązania z tytułu programu w kwocie odpowiadającej oszacowanej wartości bieżącej przyszłych wypłat z uwzględnieniem adekwatnego okresu świadczenia usług w korespondencji z kosztami świadczeń pracowniczych. Wydatki związane z programem nie są wykazywane jako podział zysku netto.

Płatności w formie akcji

Grupa BZWBK wprowadziła program motywacyjny polegający na płatności w formie akcji. Dla praw do akcji przyznanych po 7 listopada 2002 roku (MSSF 2.53), wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest mierzona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw według wartości na dzień przyznania. Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w rachunku zysków

i strat w okresie, w którym uprawnieni je nabywają bezwarunkowo. Kwota ujęta w kosztach jest określona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw. Wartość godziwa praw jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji, które uwzględniają cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabędą uprawnieni.

Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania pozabilansowe takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongata kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy

zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu wartości.

Wynik z tytułu prowizji

Prowizje rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej są opisane powyżej.

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewalwingowych, kart kredytowych i zobowiązań pozabilansowych rozliczane są liniowo do rachunku zysków i strat.

Pozostałe prowizje i opłaty, nie rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, zalicza się zgodnie z zasadą memoriału do rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu prowizji od walutowych transakcji z klientami w sieci oddziałów uwzględnia elementy rewaluacji.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje wszelkie zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie nabycia prawa do nich.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością bilansową a uzyskaną ceną sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne nie związane bezpośrednio z działalnością statutową Grupy. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w rachunku zysków i strat z wyjątkiem pozycji, które odniesiono na kapitał własny.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień bilansowy oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

7. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych

Działalność operacyjną Grupy BZ WBK S.A. podzielono na cztery segmenty branżowe: Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych, Segment Skarbu, Segment Bankowości Inwestycyjnej, oraz Segment Usług Leasingowych:

- Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych obejmuje transakcje dokonywane za pomocą sieci oddziałów Banku, Bankowości Korporacyjnej oraz współpracującej z nimi internetowej sieci obsługi i dystrybucji produktów,
- Segment Skarbu obejmuje transakcje walutowe, międzybankowe, instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi,
- Segment Bankowości Inwestycyjnej obejmuje działalność inwestycyjną i maklerską BZ WBK S.A. oraz zarządzanie aktywami,
- Segment Usług Leasingowych grupuje działalność leasingową Grupy.

Przychody i koszty segmentu to przychody i koszty osiągane ze sprzedaży zewnętrznym klientom lub z transakcji innymi segmentami Grupy. Wykazywane są one w rachunku zysków i strat Grupy i dają się przyporządkować w oparciu o racjonalne przesłanki, do danego segmentu branżowego.

Aktywa i pasywa segmentu są aktywami i pasywami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment działalności operacyjnej. Dają się one przyporządkować bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki do danego segmentu.

Segmentowe zyski oraz aktywa określono przed dokonaniem wyłączeń międzysegmentowych. Ceny sprzedaży pomiędzy segmentami są zbliżone do cen rynkowych. Koszty i przychody operacyjne odpowiednio alokuje się do właściwego segmentu. Koszty i przychody, których nie można racjonalnie przyporządkować prezentuje się w pozycjach „nieprzypisane koszty” i „nieprzypisane przychody”. Aktywa i pasywa, w przypadku których nie możliwe jest przyporządkowanie do wyodrębnionych segmentów ujmowane są w pozycjach „nieprzypisane aktywa” i „nieprzypisane pasywa”.

Działalność Grupy BZ WBK S.A. prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Nie zostały zidentyfikowane istotne różnice w ryzyku wynikającym z geograficznego umiejscowienia jej placówek. W związku z tym, emitent zrezygnował z prezentacji sprawozdań finansowych w podziale na segmenty geograficzne.

Skonsolidowany rachunek wyników w podziale na segmenty branżowe

31.12.2008	Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych	Segment Skarbu	Segment Bankowości Inwestycyjnej	Segment Usług Leasingowych	Wyłączenia	Razem
1. Przychody segmentu ogółem	4 498 257	664 230	697 681	254 450	(1 097 068)	5 017 550
Przychody segmentu (zewnątrzne)	3 880 751	263 454	621 699	251 646		5 017 550
Przychody segmentu (wewnętrzne)	617 506	400 776	75 982	2 804	(1 097 068)	-
2. Koszty segmentu ogółem	(3 387 819)	(529 376)	(372 891)	(198 383)	1 097 068	(3 391 401)
Koszty segmentu (zewnątrzne)	(2 909 303)	(50 297)	(269 953)	(161 848)		(3 391 401)
Koszty segmentu (wewnętrzne)	(478 516)	(479 079)	(102 938)	(36 535)	1 097 068	-
3. Przychody z tytułu dywidend	-	-	70 306	-	-	70 306
4. Zmiana stanu odpisów netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(352 746)	-	-	(11 805)	-	(364 551)
5. Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	(777)	-	-	(777)
6. Wynik segmentu	757 692	134 854	394 319	44 262	-	1 331 127
7. Przychody pozostałe (nieprzypisane)						-
8. Koszty pozostałe (nieprzypisane)						(120 547)
9. Zysk przed opodatkowaniem						1 210 580
10. Podatek dochodowy						(256 294)
11. Zysk akcjonariuszy mniejszościowych						(98 840)
12. Zysk za okres						855 446

Informacja dodatkowa

31.12.2008	Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych	Segment Skarbu	Segment Bankowości Inwestycyjnej	Segment Usług Leasingowych	Razem
1. Aktywa segmentu	32 136 018	19 323 689	912 525	3 161 299	55 533 531
2. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia			47 221		47 221
3. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)					2 257 322
Aktywa ogółem	32 136 018	19 323 689	959 746	3 161 299	57 838 074
1. Zobowiązania segmentu	39 136 964	9 551 795	629 188	2 453 321	51 771 268
2. Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)					874 614
3. Kapitały własne					5 192 192
Pasywa ogółem	39 136 964	9 551 795	629 188	2 453 321	57 838 074
1. Amortyzacja	92 008	1 821	6 638	2 554	103 021
2. Nakłady inwestycyjne	229 763	2 502	14 871	3 511	250 647

Skonsolidowany rachunek wyników w podziale na segmenty branżowe

31.12.2007	Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych	Segment Skarbu	Segment Bankowości Inwestycyjnej	Segment Usług Leasingowych	Wyłączenia	Razem
1. Przychody segmentu ogółem	3 227 569	636 789	1 039 042	168 114	(1 091 300)	3 980 214
Przychody segmentu (zewnątrzne)	2 588 575	259 515	965 617	166 507		3 980 214
Przychody segmentu (wewnętrzne)	638 994	377 274	73 425	1 607	(1 091 300)	-
2. Koszty segmentu ogółem	(2 478 318)	(496 392)	(524 613)	(127 954)	1 091 300	(2 535 977)
Koszty segmentu (zewnątrzne)	(2 028 110)	(44 095)	(352 033)	(111 739)		(2 535 977)
Koszty segmentu (wewnętrzne)	(450 208)	(452 297)	(172 580)	(16 215)	1 091 300	-
3. Przychody z tytułu dywidend	-	-	64 746	-	-	64 746
4. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności kredytowych	470	-	-	(4 406)	-	(3 936)
5. Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	194	-	-	194
6. Wynik segmentu	749 721	140 397	579 369	35 754	-	1 505 241
7. Przychody pozostałe (nieprzypisane)						-
8. Koszty pozostałe (nieprzypisane)						(113 797)
9. Zysk przed opodatkowaniem						1 391 444
10. Podatek dochodowy						(280 767)
11. Zysk akcjonariuszy mniejszościowych						(155 982)
12. Zysk za okres						954 695

Informacja dodatkowa

31.12.2007	Segment Usług Bankowych i Korporacyjnych	Segment Skarbu	Segment Bankowości Inwestycyjnej	Segment Usług Leasingowych	Razem
1. Aktywa segmentu	21 833 198	14 308 118	1 142 983	2 476 918	39 761 217
2. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia			13 378		13 378
3. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)					1 544 141
Aktywa ogółem	21 833 198	14 308 118	1 156 361	2 476 918	41 318 736
1. Zobowiązania segmentu	28 689 452	4 230 720	1 258 929	1 747 449	35 926 550
2. Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)					815 485
3. Kapitały własne					4 576 701
Pasywa ogółem	28 689 452	4 230 720	1 258 929	1 747 449	41 318 736
1. Amortyzacja	118 517	1 611	4 401	2 417	126 946
2. Nakłady inwestycyjne	124 657	172	8 921	2 060	135 810

8. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Obejmują one między innymi ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i operacyjne. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż BZWBK powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmował ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, a także dla regularnego ustalania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażania się na te ryzyka. BZWBK na bieżąco modyfikuje i poszerza sposoby zarządzania ryzykiem dla uwzględnienia zmian na rynku, produktów, środowiska regulacyjnego oraz rozwijających się dobrych praktyk branżowych.

Na Zarządzie Banku spoczywa odpowiedzialność za wdrożenie i nakreślenie struktury zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku zatwierdza polityki i strategie biznesowe, dokonuje przeglądu wyników finansowych Grupy, sposobów zarządzania i kontroli ryzyk. Zarząd Banku powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie i monitorowanie ryzyk w określonych obszarach: Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) i Komitety Kredytowe.

Prezes Banku przewodniczy posiedzeniom ALCO odpowiedzialnemu za działalność związaną z kapitałami, finansowaniem, płynnością, ryzykiem rynkowym i strukturalnym ryzykiem bilansu. Na podstawie rekomendacji ALCO Zarząd Banku zatwierdza strategie i polityki dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, rynkowym, strukturalnym bilansu wraz z limitami definiującymi maksymalny, akceptowany poziom ekspozycji na dany rodzaj ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach zatwierdzonego przez Zarząd Banku profilu ryzyka wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

Ryzyko operacyjne

Grupa BZ WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: Ryzyko operacyjne jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych

Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi. Każda jednostka organizacyjna w Grupie ponosi pełną odpowiedzialność za identyfikację oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym w zakresie swojej działalności. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

W Grupie BZWBK obowiązuje Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom. Komitet ORMCo stanowi forum, na którym prowadzi się oficjalne dyskusje na temat problematyki ryzyka operacyjnego, określa i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także ustala priorytety w sprawach wysokiego ryzyka. Wyniki tych prac przekazywane są Zarządowi Banku.

Niżej wymienione procesy mają na celu zapewnienie, że ryzyko operacyjne jest odpowiednio zarządzane i najważniejsze zagrożenia są zidentyfikowane:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Jednostki organizacyjne, stosując samoocenę ryzyka operacyjnego, identyfikują ryzyka występujące w ich procesach, systemach lub produktach, szacują ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń (na poziomie inherentnym i rezydualnym), opisują stosowane mechanizmy kontrolne. W ramach przeglądu samooceny dokonywana jest analiza potencjalnych zagrożeń mających wpływ na działalność banku. Dla zidentyfikowanych w procesie samooceny ryzyk z wysoką wyceną rezydualną, opracowywane są odpowiednie plany działań, które podlegają kwartalnemu przeglądowi na posiedzeniach Komitetu ORMCo.

- Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania - w cyklu miesięcznym - o zaistniałych incydentach operacyjnych. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, co umożliwia wyciąganie wniosków na przyszłość oraz podejmowanie działań naprawczych i prewencyjnych. Proces wyciągania wniosków ze strat operacyjnych jest narzędziem wzmacniającym i usprawniającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zapewnia też zdecydowaną reakcję po zaistnieniu zdarzeń, których skutkiem są lub mogłyby być straty.

- Analiza wskaźników ryzyka

Wskaźniki ryzyka składają się z mierników finansowych i operacyjnych, które dają obraz poziomu ryzyka występującego w Grupie. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi.

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany te uwzględniają też przypadek niedostępności pracowników. Plan BCM musi być przynajmniej raz w roku testowany przez każdą jednostkę organizacyjną, aby upewnić się, że gwarantuje odtworzenie krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- Okresowa sprawozdawczość dla zarządu i rady nadzorczej banku

Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym, obejmuje m.in.: raport ze zdarzeń operacyjnych, wskaźniki ryzyka, analizę samooceny ryzyka operacyjnego.

- Ubezpieczenie

Bank oraz Spółki posiadają m.in. polisy ubezpieczenia ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych, odpowiedzialności cywilnej zawodowej i majątkowej.

Bank Zachodni WBK S.A. współpracuje z Grupą AIB w zakresie tworzenia i wdrażania strategii i polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym, wyboru i implementacji narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w celu wypełnienia wymogów Nowej Umowy Kapitałowej.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Banku Zachodniego WBK S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika banku zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe banku wynika głównie z działalności kredytowej na rynku detalicznym, korporacyjnym i międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez bank wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego.

Zarządzając ryzykiem kredytowym Bank podejmuje działania na podstawie bieżącej analizy otoczenia makroekonomicznego w którym działa oraz wewnętrznych analiz poszczególnych portfeli kredytowych. Stosowane zaawansowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego pozwalają na podjęcie działań zaradczych w przypadku pojawienia się pierwszych sygnałów zmian w jakości czy strukturze portfela kredytowego. W drugiej połowie 2008 roku, ze względu na dużą zmienność rynku oraz nadchodzące symptomy pogorszonej koniunktury gospodarczej Bank zweryfikował podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym, dostosowując metody oceny ryzyka do nowych parametrów i zacieśniając dotychczasowe konserwatywne polityki kredytowe. Wysoka jakość portfela kredytowego potwierdza skuteczność podejmowanych działań.

Forum Polityk Kredytowych

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Zachodnim WBK S.A. funkcjonuje Forum Polityk Kredytowych, którego podstawowym celem jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego adresowanych do sieci oddziałów Banku i jednostek organizacyjnych Centrum Wsparcia Biznesu bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwój i wsparcie biznesu.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez bank (np. ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Jednocześnie, prowadzony w ramach standardowego procesu, okresowy przegląd polityk kredytowych ma na celu ich aktualizację i dostosowanie do bieżących potrzeb banku w powyższym zakresie.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do rekomendacji Komitetu Bazylejskiego oraz Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej .

Działania te prowadzone są w oparciu o doświadczenie i dobre praktyki Grupy AIB przy istotnym wsparciu zewnętrznych firm doradczych o międzynarodowej reputacji.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MSP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Zmiana klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych lub w przypadku pojawienia się okoliczności uzasadniających jej zmianę, rozpoznanych w ramach bieżącego monitoringu.

Tworzenie rezerw

Zarówno w Banku Zachodnim WBK S.A. jak i w spółkach zależnych rezerwy tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego oraz według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR39), które to zostały opisane w sekcji dotyczącej wyceny aktywów według kosztu zamortyzowanego.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, bank stosuje podejście indywidualne oraz portfelowe.

Za realizację polityki banku w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu rezerw odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych

zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Zwrot z ryzyka

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Aktualnie, dla wszystkich istotnych portfeli kredytowych wdrażane są kolejno modele wyceny ryzyka oparte o metodologię EVA (Economic Value Added).

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników oraz obszarów działalności kredytowej banku (bankowość detaliczna, korporacyjna oraz MSP). Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Grupa BZ WBK stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, funkcje zatwierdzania ryzyka transakcji i funkcje sprzedażowe zostały rozdzielone. Funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje sprzedażowe łączone są tylko na poziomie Bankowości Oddziałowej i ograniczają się do ściśle określonych kwot zaangażowań. Podejmowanie decyzji kredytowej oraz nadzór nad jakością portfela kredytowego pozostają w kompetencjach Głównego Oficera Kredytowego oraz podległych mu menedżerów.

W celu lepszego zarządzania ryzykiem, Bank wdrożył techniki scoringowe dla klientów detalicznych, klientów sektora MSP oraz kredytów mieszkaniowych. Wdrożone techniki scoringowe są stale udoskonalane co wpływa na polepszenie zarządzania ryzykiem oraz przyspieszenie procesów decyzyjnych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności rezerw oraz pozwala na obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez Departament Przeglądów Specjalistycznych i Departament Przeglądów Oddziałowych, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2008 maksymalne limity dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosiły:

- 948 714 tys. zł (według przepisów 20% funduszy własnych Grupy) w przypadku zaangażowania w podmioty zależne lub dominujące, lub zależne od podmiotu dominującego wobec Banku,
- 1 185 892 tys. zł (według przepisów 25% funduszy własnych Grupy) w pozostałych przypadkach.

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe, określonych w Polityce Dużych Zaangażowań. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2008 analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Bank nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Na koniec grudnia 2008 r. Grupa posiadała zaangażowanie kredytowe (łącznie bilansowe i pozabilansowe) przekraczające 10% funduszy własnych wobec 4 podmiotów, stanowiące łącznie 56,3% funduszy własnych (wobec 800% dopuszczalnej normy).

Lista 20 największych kredytobiorców Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2008 (łącznie z zaangażowaniem poszczególnych klientów w spółkach zależnych).

Lp.	Symbol PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
1	68.00	778 558	730 891	47 667
2	68.00	739 376	664 461	74 915
3	68.00	704 508	293 348	411 160
4	68.00	485 726	266 084	219 642
5	41.00	367 666	181 266	186 400
6	41.00	363 697	286 947	76 750
7	68.00	325 527	212 679	112 848
8	68.00	313 764	169 548	144 216
9	11.00	310 000	213 586	96 414
10	68.00	305 127	289 627	15 500
11	68.00	301 923	-	301 923
12	16.00	281 050	121 837	159 213
13	41.00	271 206	158 247	112 959
14	68.00	270 792	194 217	76 575
15	68.00	262 785	166 189	96 596
16	41.00	237 153	237 153	-
17	43.41	220 944	166 085	54 859
18	41.00	211 950	189 467	22 483
19	68.00	209 049	147 268	61 781
20	70.20	197 517	174 214	23 303
Razem brutto		7 158 318	4 863 114	2 295 204

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Grupa BZ WBK zarządza ryzykiem kredytowym za pomocą ratingów wewnętrznych, dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowanych w klasy ryzyka uzależnione od wskaźnika pokrycia rezerwą.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Grupy BZ WBK na ryzyko kredytowe.

Ekspozycje na ryzyko kredytowe wg klas

Niniejsza tabela przedstawia podział instrumentów finansowych Grupy BZWBK na klasy odpowiadające różnym poziomom utraty wartości aktywów. Wyróżnia się osobne progi procentowe dla portfela bez utraty wartości (zarówno przeterminowanego jak i nieprzeterminowanego) oraz dla portfeli, na których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości (jednakowe dla portfela analizowanego indywidualnie jak i kolektywnie).

tys. zł	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków		Inwestycyjne aktywa finansowe		Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*	
		31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Portfel oceniany indywidualnie -z utratą wartości									
klasa ryzyka 5	do 50 %	305 165	112 672						
klasa ryzyka 6	50% - 70%	96 352	7 634						
klasa ryzyka 7	70% - 85%	26 284	16 147						
klasa ryzyka 8	powyżej 85 %	170 799	168 273	5 969	5 969				
Wartość brutto		598 600	304 726	5 969	5 969	-	-	-	-
Utrata wartości		(299 339)	(198 381)	(5 969)	(5 969)				
Wartość netto		299 261	106 345	-	-	-	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie- z utratą wartości									
klasa ryzyka 5	do 50 %	147 395	141 451						
klasa ryzyka 6	50% - 70%	73 444	59 422						
klasa ryzyka 7	70% - 85%	109 216	102 947						
klasa ryzyka 8	powyżej 85 %	108 522	82 850						
Wartość brutto		438 577	386 670	-	-	-	-	-	-
Utrata wartości		(271 774)	(241 164)						
Wartość netto		166 803	145 506	-	-	-	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)									
klasa ryzyka 1	do 0,10 %	7 873 787	4 209 542	1 364 543	2 576 878	12 916 041	9 763 669	3 224 867	1 251 653
klasa ryzyka 2	0,10% - 0,30%	9 678 028	4 605 418						
klasa ryzyka 3	0,30% - 0,65%	6 999 737	7 400 169						
klasa ryzyka 4	powyżej 0,65 %	9 930 962	7 582 646						
Wartość brutto		34 482 514	23 797 775	1 364 543	2 576 878	12 916 041	9 763 669	3 224 867	1 251 653
Utrata wartości		(318 170)	(145 423)						
Wartość netto		34 164 344	23 652 352	1 364 543	2 576 878	12 916 041	9 763 669	3 224 867	1 251 653
Pozostałe należności		506 794	45 511	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania finansowe		9 528 754	7 832 652						
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		901 717	680 245						
Nominały instrumentów pochodnych - zakupione								115 462 833	114 996 492
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		10 430 471	8 512 897	-	-	-	-	115 462 833	114 996 492

*wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w Nocie 24

Portfel objęty utratą wartości IBNR

	Należności od klientów	
	31.12.2008	31.12.2007
Portfel nieprzeterminowany	33 175 381	23 009 533
Portfel przeterminowany	1 307 133	788 242
<i>0-30 dni</i>	1 068 200	643 313
<i>30-60 dni</i>	180 260	110 570
<i>60-90 dni</i>	55 101	31 966
<i>>90 dni</i>	3 572	2 393
Wartość brutto	34 482 514	23 797 775

Rezerwy wg klas

	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków	
		31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Utrata wartości oceniana indywidualnie					
<i>klasa ryzyka 5</i>	<i>do 50 %</i>	(51 924)	(16 382)		
<i>klasa ryzyka 6</i>	<i>50% - 70%</i>	(56 840)	(2 439)		
<i>klasa ryzyka 7</i>	<i>70% - 85%</i>	(20 942)	(12 016)		
<i>klasa ryzyka 8</i>	<i>powyżej 85 %</i>	(169 633)	(167 544)	(5 969)	(5 969)
Suma utraty wartości ocenianej indywidualnie		(299 339)	(198 381)	(5 969)	(5 969)
Utrata wartości oceniana kolektywnie					
<i>klasa ryzyka 5</i>	<i>do 50 %</i>	(33 345)	(39 901)	-	-
<i>klasa ryzyka 6</i>	<i>50% - 70%</i>	(44 336)	(37 048)	-	-
<i>klasa ryzyka 7</i>	<i>70% - 85%</i>	(87 211)	(81 867)	-	-
<i>klasa ryzyka 8</i>	<i>powyżej 85 %</i>	(106 882)	(82 348)	-	-
Suma utraty wartości ocenianej kolektywnie		(271 774)	(241 164)	-	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty					
<i>klasa ryzyka 1</i>	<i>do 0,10 %</i>	(4 346)	(3 221)	-	-
<i>klasa ryzyka 2</i>	<i>0,10% - 0,30%</i>	(19 795)	(8 728)	-	-
<i>klasa ryzyka 3</i>	<i>0,30% - 0,65%</i>	(32 718)	(36 488)	-	-
<i>klasa ryzyka 4</i>	<i>powyżej 0,65 %</i>	(261 311)	(96 986)	-	-
Całkowity odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		(318 170)	(145 423)	-	-
Całkowita utrata wartości		(889 283)	(584 968)	(5 969)	(5 969)

Na dzień 31.12.2008 r., w związku z istotnymi zmianami w otoczeniu gospodarczym, Grupa dokonała szacunkowych korekt poziomu rezerw na poniesione niezidentyfikowane straty. W celu uwzględnienia aktualnych czynników wpływających na poziom ryzyka kredytowego, które nie są odzwierciedlone w wartości parametrów obliczonych w oparciu o dane historyczne, zgodnie z MSR 39.62 Grupa wprowadziła stosowne korekty.

Zabezpieczenia

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi:

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działań w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi Banku w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK zakłada angażowanie akcji kredytowej w branże o niskim poziomie ryzyka i zmniejszanie zaangażowania w branże o ryzyku podwyższonym i wysokim. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „obsługa nieruchomości” (19% portfela Grupy BZ WBK), dla sektora produkcyjnego (15%) oraz "budownictwo" (14%).

Grupy PKD w podziale na sektory :

	Sektor	Zaangażowanie bilansowe	
		31.12.2008	31.12.2007
	Obsługa nieruchomości	6 899 004	5 780 776
	Sektor produkcyjny	5 354 777	4 238 176
	Budownictwo	4 933 238	1 101 586
	Dystrybucja	3 880 783	2 984 259
	Sektor rolniczy	933 993	796 894
	Transport	973 486	796 499
	Sektor finansowy	590 741	464 494
	Sektor energetyczny	349 332	313 533
	Pozostałe sektory	2 328 043	1 896 737
A	Razem podmioty gospodarcze	26 243 397	18 372 954
B	Ludność (w tym kredyty hipoteczne)	9 171 187	6 043 147
A+B	PORTFEL Grupy BZ WBK	35 414 584	24 416 101
C	Pozostałe należności (obligacje kom., reverse repo)	466 232	22 504
A+B+C	CAŁKOWITY PORTFEL GRUPY BZ WBK	35 880 816	24 438 605

Portfel w wartości nominalnej skorygowany o nierozliczone prowizje kredytowe.

*) Wzrost kredytów w sektorze Budownictwo wynika ze znacznego wzrostu kredytów na finansowanie nieruchomości dochodowych oraz zmiany ich klasyfikacji PKD w kwietniu 2008 r. z sektora Obsługa nieruchomości do sektora Budownictwo.

Koncentracja geograficzna

Grupa BZ WBK S.A. jest skoncentrowana na prowadzeniu działalności kredytowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - zaangażowania wobec nierezydentów stanowią znikomy odsetek portfela Banku.

W ramach Rzeczypospolitej Polskiej działalność kredytowa jest prowadzona na obszarze całego kraju z koncentracją w dużych miastach (Warszawa, Poznań, Wrocław, Gdańsk, Kraków, Łódź), co wynika z lokalizacji jednostek biznesowych Grupy - oddziałów, Centrów Bankowości Korporacyjnej oraz Centrów Bankowości Przedsiębiorstw.

W ramach Grupy wydzielono 12 regionów: Poznań, Wielkopolska Północ, Wielkopolska Południe, Pomorsko-Kujawski, Pomorsko-Lubuski, Warszawa, Łódzki, Wrocław, Śląski, Dolnośląsko-Opolski, Dolnośląski Zachód oraz

Małopolsko-Podkarpacki. Zaangażowanie kredytowe w Regionie Warszawa stanowiło 37% całego zaangażowania kredytowego Grupy, w Regionie Poznań 9%, a Wrocław 7%.

	31.12.2008	31.12.2007
Grupa BZ WBK*	36 043 552	24 546 141
Region Warszawa***	13 271 498	7 828 540
Region Poznań	3 138 899	2 358 403
Region Wrocław	2 692 062	1 860 117
Region Pomorsko-Lubuski	2 306 439	1 801 839
Region Wielkopolska Południe	2 190 377	1 731 855
Region Pomorsko-Kujawski	2 175 797	1 940 905
Region Dolnośląsko-Opolski	1 883 640	1 453 776
Region Dolnośląski Zachód	1 702 078	1 303 195
Region Małopolsko-Podkarpacki	1 652 878	1 042 339
Region Wielkopolska Północ	1 424 907	1 030 384
Region Śląski	1 305 792	852 612
Region Łódzki	1 107 553	589 920
Karty kredytowe i inne**	1 191 632	752 256

* Wartość nominalna kapitału kredytowego

**Nieprzypisane do regionów

***w danych za 2008 r. pozycja zawiera kredyty gospodarcze zarządzane przez CBK Warszawa pochodzące z różnych oddziałów (także spoza Warszawy)

W wyniku reorganizacji regionów i likwidacji makroregionów we wrześniu 2008 r., następujące regiony weszły w skład innych: lubuski, zachodniopomorski i pomorsko-mazurski. Dane za 2007 rok dotyczące tych regionów zostały odpowiednio przyporządkowane.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i biznesowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę polityki w obszarze ryzyka rynkowego jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych (np. stóp procentowych, kursów walutowych) na rentowność Grupy - dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej. Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi ALCO, które także rekomenduje do zatwierdzenia polityki i strategii Zarządowi Banku. Przyjęte przez BZWBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i wskaźników zarówno obligatoryjnych jak i obserwacyjnych. Kluczowe limity ryzyka rynkowego są kwantyfikowane w odniesieniu do posiadanych zasobów kapitałowych, które mogą być wykorzystane do pokrycia ewentualnych strat. Metodologia pomiaru i jednocześnie wyznaczania limitów jest przedstawiona poniżej. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii i bieżących celów Grupy.

Ryzyka stopy procentowej i walutowe generowane na działalności bankowej przez jednostki biznesowe są transferowane do Pionu Skarbu BZWBK S.A., gdzie wykwalifikowany personel przy pomocy odpowiednich systemów i mechanizmów kontrolnych zarządza nimi operacyjnie w scentralizowany sposób.

W celu ograniczenia ryzyka struktury bilansu i zapewnienia stabilnego strumienia dochodów w bilansie Grupy BZWBK został określony fundusz (pula pasywów netto) niewrażliwy na wahania stóp procentowych, który jest inwestowany w określony portfel dłużnych papierów wartościowych. Zgodnie z Polityką zatwierdzoną przez Zarząd, wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury powyższego portfela podejmowane są przez ALCO. Pion Skarbu – jako jednostka, która na bieżąco zarządza scentralizowaną ekspozycją BZWBK na ryzyko rynkowe, jest także odpowiedzialna za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Dlatego też w ramach limitów wynikających z polityk dotyczących ryzyka rynkowego występuje limit operacyjny Pionu Skarbu, wyznaczany przez Dyrektora Banku nadzorującego ten Pion. Limit ten jest wyznaczany w oparciu o strategię biznesową Pionu Skarbu i jest zatwierdzany na szczęblu całej Grupy Kapitałowej AIB.

Dodatkowo, w celu ograniczenia strat na portfelu handlowym wprowadzono mechanizm „stop-loss”, który skutkuje zamknięciem pozycji handlowych w wypadku odnotowania straty, przekraczającej ustalony limit.

W ramach Pionu Skarbu powołano jednostkę kontroli ryzyka odpowiedzialną za zapewnienie odpowiednich metodologii pomiaru podejmowanego ryzyka, monitorowanie i wdrażanie procedur kontroli ryzyka.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) - występujące w portfelu Domu Maklerskiego BZWBK S.A. (DM) - jest zarządzane przez DM i nadzorowane przez Komitet Ryzyka Rynkowego.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego, są to: Wartość Zagrożona (VaR), pomiar wrażliwości i testy scenariuszy skrajnych.

VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych a wyceną opartą o zmianę stawek w „najgorszym przypadku”. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, walutowego i instrumentów kapitałowych.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR (między innymi VaR nie prognozuje maksymalnego poziomu strat, prognozuje przyszłość na bazie historycznych danych, zakłada stałą ekspozycję ryzyka poprzez zakładany okres utrzymywania pozycji co wynika z założeń co do prawdopodobnego przyszłego spreadu i prawdopodobnych zmian stawek rynkowych), BZWBK wspiera metodologię VaR poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności. Wrażliwość jest mierzona na poziomie produktu, waluty, desk-u, ekonomicznego przeznaczenia transakcji (handlowa, inwestycyjna, zabezpieczająca). Pomiary te mogą być wykorzystywane do wsparcia decyzji zabezpieczających. Może być także podjęta decyzja o zamknięciu pozycji w wypadku gdy poziom wrażliwości połączony z prawdopodobną zmianą stawek wskazuje na zbyt wysokie potencjalne straty na wartości rynkowej. VaR i pomiary wrażliwości szacują prawdopodobne, maksymalne straty przy założeniu normalnej sytuacji na rynku. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku.

Ryzyko stopy procentowej

Jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów BZWBK. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Skarbu. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane przez system kontraktów wewnętrznych i tym samym scentralizowane w Pionie Skarbu, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za inwestowanie środków nadwyżki Banku w portfel instrumentów, tak by zapewnić optymalizację stosunku ryzyka do korzyści płynących z ryzyka stopy procentowej, charakteryzującego bilans bankowy i portfel instrumentów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej – w wypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i pasywów spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w BZWBK S.A. lub dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach limitu zatwierdzonego przez Zarząd Banku.

Ryzyko stopy procentowej jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji Pionu Skarbu. VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową, opartą o bieżące krzywe rentowności a wyceną opartą o krzywą rentowności „najgorszego przypadku”, która jest oparta o zmienności stóp procentowych wyznaczanych przy 99% poziomie ufności i na bazie 3-letniej historii. Zmienność jest oparta o 1-miesięczny okres utrzymywania pozycji. VAR jest wyznaczany wspólnie dla portfela handlowego i portfela bankowego. Z pomiaru jest wyłączony portfel papierów wartościowych zarządzany przez ALCO i dedykowany do zabezpieczenia strukturalnego ryzyka bilansu. Dodatkowo mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o raport wrażliwości i scenariusze skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych, zanotowanych w okresie ostatnich 7 lat.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2007 i 2008 roku (obie miary zakładają miesięczny okres utrzymywania pozycji):

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	VaR		Scenariusz skrajny	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	2008	2007	2008	2007
<i>Średni</i>	20 995	19 380	142 177	100 767
<i>Maksymalny</i>	28 596	26 096	177 608	148 326
<i>Minimalny</i>	12 698	8 944	101 898	38 148
<i>31 grudnia</i>	20 059	18 253	102 707	119 289

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który na koniec 2008 roku wynosił 62 586 tys. zł (15 000 tys. EUR). W 2008 roku nastąpiło zwiększenie limitu (z 10 000 tys. EUR) w wyniku dynamicznych zmian w bilansie Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

Dla celów zarządzania ryzykiem wyróżnia się działalność handlową i bankową/inwestycyjną. Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Skarbu. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Portfel bankowy BZWBK zawiera oddziałowe kredyty i depozyty, portfel inwestycyjny Pionu Skarbu i instrumenty pochodne dedykowane do rachunkowości zabezpieczeń.

Zamieszczone poniżej tabele zawierają informację o wrażliwości portfeli handlowego i bankowego na koniec 2008 roku i w okresie porównywalnym:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)		<u>Wrażliwość 31-12-2008</u>		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem	
<i>0-3m</i>	12	30	42	
<i>3m-1R</i>	5	(71)	(66)	
<i>1R-5L</i>	(25)	(280)	(305)	
<i>powyżej 5L</i>	2	(15)	(13)	
Razem	(6)	(336)	(342)	

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)		<u>Wrażliwość 31-12-2007</u>		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem	
<i>0-3m</i>	(62)	(61)	(123)	
<i>3m-1R</i>	138	(32)	106	
<i>1R-5L</i>	(38)	(325)	(363)	
<i>powyżej 5L</i>	(7)	(16)	(23)	
Razem	31	(434)	(403)	

Strukturalne ryzyko bilansu jest definiowane jako narażenie Banku na wahania dochodów z działalności niehandlowej spowodowanych zmianami poziomu stóp procentowych. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku wynikające z różnicy pomiędzy wielkością aktywów i pasywów nieoprocentowanych. W tej różnicy nazywanej (NIRIL - net interest rate insensitive liabilities - pasywa netto niewrażliwe na zmiany stóp procentowych) zawiera się m.in. nadwyżka kapitałów i funduszy własnych nad majątkiem trwałym, nieoprocentowane rachunki bieżące. Głównym celem polityki NIRIL jest zapewnienie w dłuższym okresie stabilnego dochodu odsetkowego netto z powyższych inwestycji.

ALCO jest odpowiedzialne za nadzór powyższego ryzyka. Poziom ryzyka jest monitorowany i aktywnie zarządzany przez specjalnie wydzielony portfel (portfel NIRIL): nadwyżki kapitałowej (finansowane z nadwyżki kapitału nad majątkiem trwałym) i nadwyżki biznesowej (finansowany przez nieoprocentowane pasywa). Portfel ten składa się z bezpiecznych i płynnych aktywów, które są dodatkowo traktowane jako rezerwa płynności. ALCO podejmuje decyzje dotyczące inwestycji do tego portfela, a Pion Skarbu je egzekwuje w imieniu ALCO.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość portfela NIRIL na koniec 2008 i 2007 roku:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2008		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Razem
<i>0-3m</i>	-	-	-
<i>3m-1R</i>	(52)	(26)	(78)
<i>1R-5L</i>	(1 036)	(590)	(1 626)
<i>powyżej 5L</i>	-	(471)	(471)
<i>Razem</i>	(1 088)	(1 087)	(2 175)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2007		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Razem
<i>0-3m</i>	-	-	-
<i>3m-1R</i>	(40)	(20)	(60)
<i>1R-5L</i>	(952)	(402)	(1 354)
<i>powyżej 5L</i>	(61)	(448)	(509)
<i>Razem</i>	(1 053)	(870)	(1 923)

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji walutowych Banku. VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego. VaR określa potencjalną stratę na otwartych pozycjach walutowych przy 99% poziomie ufności i utrzymywaniu otwartych pozycji przez okres 10 dni roboczych. Parametry statystyczne są wyznaczane na bazie 3-letniej historii kursów walutowych. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o ekspozycję walutową i scenariusze założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahanach kursów zanotowanych w okresie ostatnich 3 lat (kalkulacje są prowadzone dla dziennego i 10-cio dniowego okresu utrzymywania pozycji). Dodatkowo mechanizm "stop-loss" jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych. Zgodnie z polityką Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe. W związku z gwałtownymi zmianami kursów walutowych szczegółowo analizowano indywidualne ekspozycje klientów wobec banku i przeprowadzono stress-testy oddzielnie dla ekspozycji wobec kontrahentów międzybankowych i komercyjnych/korporacyjnych. Po szczegółowych analizach ekspozycji i standingu klientów dokonano stosownych korekt wartości godziwej wybranych ekspozycji, w celu odzwierciedlenia ryzyka nie rozliczenia części transakcji.

Otwarte pozycje w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2008 i 2007 roku (obie miary są skalowane do miesięcznego okresu utrzymywania pozycji w celu uzyskania porównywalności ryzyk zarządzanych przez Pion Skarbu):

Ryzyko walutowe (tys. zł.)	<i>VaR</i>		<i>Scenariusz skrajny</i>	
	<i>2008</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Miesięczny okres utrzymywania pozycji				
<i>Średni</i>	897	882	4 370	3 501
<i>Maksymalny</i>	3 240	2 483	14 706	7 343
<i>Minimalny</i>	160	44	842	303
<i>31 grudnia</i>	886	322	6 228	3 139

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który wynosił 2 950 tys. zł. (707 tys. EUR). Jednorazowe przekroczenie limitu zostało zgłoszone odpowiednim jednostkom w Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Grupy - na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007.

31.12.2008	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 798 697	256 638	7 954	114 818	3 178 107
Należności od banków	1 086 308	135 771	2 982	139 482	1 364 543
Należności od klientów	22 834 828	9 086 764	2 425 021	790 589	35 137 202
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 177 768	655 240	-	83 033	12 916 041
Wybrane aktywa	38 897 601	10 134 413	2 435 957	1 127 922	52 595 893
PASYWA					
Zobowiązanie wobec banku centralnego	1 242 574	-	-	-	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	1 928 298	1 949 447	56 040	161 692	4 095 477
Zobowiązania wobec klientów	38 608 995	2 945 022	41 642	1 215 068	42 810 727
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	153 918	-	-	-	153 918
Wybrane pasywa	41 933 785	4 894 469	97 682	1 376 760	48 302 696

31.12.2007	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	1 969 933	153 718	1 976	80 638	2 206 265
Należności od banków	1 911 971	410 030	29 834	225 043	2 576 878
Należności od klientów	17 847 631	5 157 446	563 175	381 462	23 949 714
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 892 098	677 159	-	194 412	9 763 669
Wybrane aktywa	30 621 633	6 398 353	594 985	881 555	38 496 526
PASYWA					
Zobowiązania wobec banków	2 600 897	1 478 237	29 840	374 552	4 483 526
Zobowiązania wobec klientów	25 791 413	2 700 746	30 182	1 243 346	29 765 687
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	352 961	-	-	-	352 961
Wybrane pasywa	28 745 271	4 178 983	60 022	1 617 898	34 602 174

W ciągu roku nastąpiło zwiększenie luki w bilansie EUR i CHF, wynikające w głównej mierze z działalności kredytowej. Pozycje te zostały zamknięte poprzez transakcje pozabilansowe typu forward i swap dwuwalutowe w celu zapewnienia finansowania tych pozycji oraz wyeliminowania wpływu kursów walutowych na wyniki Grupy.

Ryzyko ceny instrumentów kapitałowych

Podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski BZWBK S.A. (DM). Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Domu Maklerskiego zawierane poprzez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie i MS CTO (akcje, kontrakty Futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone poprzez branżowy standard wartości zagrożonej (VaR), który ustala się jako różnicę między wyceną rynkową otwartych pozycji w portfelu DM a wyceną opartą o stawki „najgorszego przypadku”. W październiku 2008 metodę pomiaru ryzyka opartą o model wariancji-kowariancji zastąpiono metodą analizy historycznej. W tej metodzie wartość VaR jest wyznaczana z rozkładu 250 historycznych zmian wartości bieżącego portfela. Zmienność wyznaczana jest jako odpowiedni percentyl rozkładu. Zaletą nowej metody jest dokładniejszy pomiar ryzyka, w tym uwzględnianie spreadu pomiędzy poszczególnymi pozycjami terminowymi w portfelu. Metoda historyczna jest uzupełniana testowaniem napięć.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Domu Maklerskim został poddany nadzorowi ze strony nowopowstałego Komitetu Ryzyka Rynkowego Grupy BZ WBK, którego Przewodniczącym jest Prezes Banku. Komitet odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VAR dla Domu Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2008 roku i okresie porównywalnym:

Ryzyko instrumentów kapitałowych (tys. zł.)	VaR		Scenariusz skrajny	
Dzienny okres utrzymywania pozycji	2008*	2007	2008	2007
<i>Średni</i>	1 172	101	2 076	76
<i>Maksymalny</i>	3 217	346	6 784	1 252
<i>Minimalny</i>	43	6	55	27
<i>31 grudnia</i>	143	267	544	152

*) wartości wyliczone przy pomocy nowej metody pomiaru ryzyka (analiza historyczna)

DM działa w ramach limitu operacyjnego VAR, którego maksymalna wartość w 2008 roku wyniosła 4mln zł. Jednorazowe przekroczenie limitu zostało zgłoszone odpowiednim jednostkom w Banku. Limit został podniesiony do poziomu jak wyżej.

Ryzyko płynności

Ogólną odpowiedzialność za nadzorowanie ryzyka płynności posiada ALCO, które doradza Zarządowi odpowiednie taktyki i polityki w zakresie strategicznego zarządzania płynnością i wpływem środków. W 2008 roku z rekomendacji ALCO Zarząd zatwierdził nową Politykę Płynności (uwzględniającą wymogi Uchwały nr 09/2007 Komisji Nadzoru Bankowego) oraz Strategię Finansowania Aktywów Długoterminowych.

W zakresie płynności krótkoterminowej Polityka Grupy stanowi ograniczanie przewidywanych wpływów środków do poziomu, który zostanie pokryty przez przewidywane wpływy i/lub aktywa płynne (głównie papiery wartościowe), które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego, zaciągniętego w NBP.

Bank jest zobligowany do posiadania niezbędnych środków finansowych do realizacji oczekiwanych wypłat związanych z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane pozycje kontraktowe podlegają - zgodnie z przyjętą Polityką Płynności - szeregowi modyfikacji opartych na: badaniach statystycznych zachowań bazy depozytowej i kredytowej, ocenach możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo lub kredycie lombardowym z NBP, ocenach rolowania transakcji na rynku międzybankowym. Tak urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wpływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Polityka Płynności określa minimalne wartości wskaźników dla terminów do tygodnia i miesiąca. Wskaźniki są wyznaczane dla PLN i pozostałych walut. W wypadku „niedoboru” PLN lub walut możliwa jest konwersja nadwyżek złotych/walut do pokrycia niedoboru walut/złotych, jednakże wartość takiej konwersji jest limitowana na bazie oceny możliwości ich wymiany na rynku hurtowym.

Uchwalona przez Zarząd Polityka Płynności obliguje do posiadania środków na pokrycie całości przewidywanych wpływów w horyzoncie do 1 miesiąca. W 2008 roku Bank spełniał powyższe wymogi. Dodatkowo do wskazanych powyżej limitów ustalany jest codziennie szereg wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźnik uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym) wspierających proces zarządzania płynnością. W zakresie płynności długoterminowej Bank wprowadził limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepłynnych (np. majątek trwały).

Od początku roku Bank jest zobligowany do kalkulacji regulacyjnych płynnościowych miar płynności, które były utrzymywane na wymaganym poziomie.

W poniższych tabelach przedstawiono profil płynności Banku - na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku - oparty o raport zarządczy Pionu Skarbu.

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2008			
<i>Aktywa płynne</i>	11 382 962	566 552	1 300 540
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	2 476 074	6 961 845	12 223 334
<i>Pozostałe wpływy</i>	629 768	249 314	36 286 296
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(2 263 818)	(7 564 051)	(14 016 408)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(5 284 241)	(516 776)	(42 431 390)
Luka	6 940 744	(303 117)	(6 637 627)
Luka skumulowana	6 940 744	6 637 627	-

W wyniku prowadzonej kampanii sprzedażowej Grupa pozyskała znaczną wartość depozytów, z których część posłużyła do sfinansowania aktywów płynnych (papiery wartościowe). Była to główna przyczyna zmian w profilu luki modyfikowanej.

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2007			
<i>Aktywa płynne</i>	7 723 242	638 616	4 320
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	4 812 733	3 428 689	14 187 238
<i>Pozostałe wpływy</i>	1 596 578	103 828	25 646 786
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(5 345 371)	(3 292 012)	(14 135 866)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(7 526 877)	(738 332)	(27 103 570)
Luka	1 260 304	140 789	(1 401 093)
Luka skumulowana	1 260 304	1 401 093	-

Zamieszczone poniżej tabele przedstawiają zestawienie luki opartej o kontraktowe terminy zapadalności i wymagalności na dzień 31 grudnia 2008 roku i w okresie porównywalnym. W przeciągu roku nastąpił znaczny wzrost funduszy pozyskanych od klientów Grupy na okres do 3 miesięcy. Jednakże dotychczasowe zachowania bazy depozytowej wskazują, iż znaczna część tych funduszy pozostanie w Grupie. W związku z odnawianiem depozytów ta pozycja pasywów stanowi stabilne źródło finansowania aktywów i w modyfikowanej luce płynności (przedstawionej powyżej) jest odzwierciedlona w dalszych terminach wymagalności. Jednocześnie Grupa utrzymuje znaczną wartość papierów wartościowych, stanowiących źródło zabezpieczenia płynności (sprzedaż, zastaw w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego).

31.12.2008	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesiąca	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Należności od banków	1 220 602	141 342	-	8 568	-	-	(5 969)	1 364 543
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	396 879	580 752	1 589 727	408 857	106 242	139 768	2 642	3 224 867
Należności od klientów	2 022 186	2 369 861	7 818 786	9 408 624	5 037 030	9 369 998	(889 283)	35 137 202
Inwestycyjne aktywa finansowe	15 956	599 846	2 604 010	3 441 705	4 080 804	1 518 129	655 591	12 916 041
Pozostałe pozycje aktywów							5 195 421	5 195 421
Pozycja długa	3 655 623	3 691 801	12 012 523	13 267 754	9 224 076	11 027 895	4 958 402	57 838 074
Zobowiązania wobec Banku Centralnego i banków	2 036 229	1 318 739	526 526	1 338 669	107 914	9 974	-	5 338 051
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	739 379	569 451	1 153 673	515 704	92 033	83 692	-	3 153 932
Zobowiązania wobec klientów	30 705 400	8 841 754	2 682 976	433 786	146 799	12	-	42 810 727
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	69 142	84 974	-	-	-	(198)	153 918
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	6 381 446	6 381 446
Pozycja krótka	33 481 008	10 799 086	4 448 149	2 288 159	346 746	93 678	6 381 248	57 838 074
Luka – bilans	(29 825 385)	(7 107 285)	7 564 374	10 979 595	8 877 330	10 934 217	(1 422 846)	
Pozabilansowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	286 259	665 912	3 736 426	2 870 291	649 283	1 330 152	(9 569)	9 528 754
Gwarancyjne	63 263	120 909	263 998	312 785	137 475	5 694	(2 407)	901 717
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	6 825 726	3 473 051	5 673 685	1 254 096	44 325	215 983	-	17 486 866
Wypływy	7 076 843	3 601 837	5 783 481	1 411 690	38 059	191 366	-	18 103 276
Luka – pozabilans	(600 639)	(915 607)	(4 110 220)	(3 340 670)	(780 492)	(1 311 229)	11 976	

31.12.2007	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesiąca	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Należności od banków	2 292 151	263 050	10 000	11 828	5 818	-	(5 969)	2 576 878
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	232 903	216 124	456 246	89 478	68 788	73 184	114 930	1 251 653
Należności od klientów	964 883	1 701 851	5 706 943	6 801 828	3 007 568	6 351 607	(584 966)	23 949 714
Inwestycyjne aktywa finansowe	149 319	59 316	1 068 492	1 522 473	4 366 091	1 886 404	711 574	9 763 669
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	3 776 822	3 776 822
Pozycja długa	3 639 256	2 240 341	7 241 681	8 425 607	7 448 265	8 311 195	4 012 391	41 318 736
Zobowiązania wobec Banku Centralnego i banków	2 799 153	191 140	477 316	880 085	83 217	52 615	-	4 483 526
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	214 402	172 032	523 713	32 036	16 439	31 652	-	990 274
Zobowiązania wobec klientów	25 461 412	1 937 726	2 122 437	145 100	99 012	-	-	29 765 687
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	25 472	15 285	162 469	153 035	-	-	(3 300)	352 961
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	5 726 288	5 726 288
Pozycja krótka	28 500 439	2 316 183	3 285 935	1 210 256	198 668	84 267	5 722 988	41 318 736
Luka – bilans	(24 861 183)	(75 842)	3 955 746	7 215 351	7 249 597	8 226 928	(1 710 597)	
Pozabilansowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	1 481 624	557 118	2 649 100	1 711 641	537 635	895 534	-	7 832 652
Gwarancyjne	55 518	76 126	214 185	176 834	152 658	6 040	(1 116)	680 245
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	5 884 227	4 782 798	7 967 289	845 429	-	409 099	-	19 888 842
Wyływy	5 930 012	4 754 684	7 910 548	791 417	-	409 210	-	19 795 871
Luka – pozabilans	(1 582 927)	(605 130)	(2 806 544)	(1 834 463)	(690 293)	(901 685)	1 116	

Zarządzanie ryzykiem płynności jest scentralizowane w Pionie Skarbu, natomiast funkcje kontrolne i pomiaru ryzyka płynności są wykonywane niezależnie od źródeł powstawania ryzyka płynności.

Każda ze spółek zależnych jest odpowiedzialna za utrzymywanie płynności. Jednakże dla celów zarządzania płynnością krótko- i średnioterminową spółki wykorzystują rachunki bieżące i terminowe (jeśli jest taki wymóg) założone w spółce matce. Oznacza to, iż wszystkie przepływy spółek są scentralizowane w Banku. Średnio- i długoterminowe finansowanie działalności spółek – zwłaszcza leasingowych – podlega ścisłemu nadzorowi spółki matki. BZWBK wspiera spółki w wypadku gdy zawierają one długoterminowe transakcje.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czy to zewnętrznymi czy też wewnętrznymi czynnikami - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd scenariuszowy plan działań awaryjnych.

Pochodne transakcje finansowe związane z ryzykami rynkowymi

Grupa zawiera transakcje na pochodne instrumenty finansowe zarówno dla celów handlowych jak i ograniczających/ zabezpieczających ryzyka rynkowe.

W głównej mierze transakcje te są związane z ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym, jednakże Bank zawiera także transakcje pochodne w celu finansowania aktywów walutowych, ograniczając ryzyko utraty płynności.

Charakterystyka poszczególnych transakcji przedstawiona jest poniżej:

Transakcje walutowe

Terminowe transakcje walutowe (forward) to umowa kupna lub sprzedaży jednej waluty za drugą w określonej przyszłości i po określonej wcześniej cenie.

Dla tej samej pary walut złożenie bieżącej transakcji kupna/sprzedaży i terminowej transakcji odkupu/odsprzedaży stanowi zawarcie transakcji typu swap.

Grupa zawiera powyższe transakcje z klientami i na rynku międzybankowym. Są one wykorzystywane do celów handlowych lub do zarządzania płynnością.

Walutowe transakcje opcyjne to sprzedaż lub kupno prawa do dokonania w przyszłości wymiany walut po określonym z góry kursie i określonym terminie rozliczenia. Wyróżnia się transakcje typu call i put. Pierwsze dają posiadaczowi prawo do zakupu określonej w umowie wartości danej waluty za określoną wartość innej waluty natomiast drugie dają posiadaczowi prawo do sprzedaży określonej w umowie wartości danej waluty za określoną wartość innej waluty. Należy podkreślić, iż nabywca opcji ma prawo, ale nie obowiązek zawarcia transakcji, natomiast wystawiający opcje jest zobowiązany do zawarcia transakcji w wypadku, gdy nabywca skorzysta z przysługującego mu prawa.

Nabycie wspomnianych powyżej praw kupna/sprzedaży związane jest z opłaceniem premii dla wystawcy opcji.

Bank zawiera transakcje opcyjne z klientami i jednocześnie zamyka je na rynku międzybankowym, tym samym nie ma otwartych pozycji opcyjnych narażonych na ryzyko rynkowe

Transakcje na stopę procentową

Grupa zawiera następujące transakcje na stopy procentowe:

- swapy stopy procentowej (Interest Rate Swap – IRS),
- walutowe swapy na stopę procentową (Cross-currency Interest Rate Swap – CIRS),
- terminowe transakcje na stopę procentową (Forward Rate Agreement - FRA)
- opcje na stopę procentową typu CAP

Transakcje IRS to wymiana przyszłych przepływów odsetkowych opartych o ustalone z góry nominały (najczęściej dokonuje się wymiany płatności odsetkowych opartych o stałą stopę na płatności oparte o stopy referencyjne rynku pieniężnego np. WIBOR). Transakcje te są zawierane na rynku międzybankowym i z klientami Banku. Służą do zabezpieczenia/niwelowania otwartych pozycji stopy procentowej, a także dla celów handlowych.

CIRS to wymiana płatności odsetkowych wyrażonych w dwóch różnych walutach. Transakcje te mogą także skutkować wymianą nominalów. W Banku wykorzystywane są przede wszystkim w celach płynnościowych – zapewniają średnioterminowe finansowanie walutowych aktywów Banku.

Transakcje FRA to umowa na ustaloną z góry stopę procentową, obowiązująca na ustalony okres czasu, rozliczana w przyszłym terminie (generalnie nie mniejszym niż 1 miesiąc) i naliczana od sprecyzowanego w umowie nominalu. Kwota rozliczenia jest określana na podstawie nominalu i różnicy pomiędzy aktualną na dzień rozliczenia stopą rynkową (np. WIBOR) a stopą kontraktu. Kupujący kontrakt FRA zabezpiecza się przed wzrostem stóp w przyszłości, natomiast sprzedający kontrakt FRA ma na celu ochronę przed spadkiem stóp w przyszłości. Instrument ten służy także do spekulacji przy oczekiwaniach zmian stóp procentowych.

W Banku instrument ten jest głównie wykorzystywany w portfelu handlowym.

Transakcja CAP daje prawo nabywcy do otrzymania środków, gdy określona, rynkowa stopa procentowa przewyższa stopę bazową, ustaloną w umowie opcyjnej (różnica między stopami jest odnoszona do nominalu określonego w umowie). Bank zawiera transakcje opcyjne z klientami i jednocześnie zamyka je na rynku międzybankowym, tym samym nie ma otwartych pozycji opcyjnych narażonych na ryzyko rynkowe.

Zarządzanie kapitałem własnym

Wprowadzenie

Zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem Bankowym banki są zobligowane do utrzymywania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka.

Do pomiaru adekwatności kapitałowej stosowany jest współczynnik wypłacalności wskazujący relację pomiędzy wymogami kapitałowymi z tytułu określonych ryzyk do posiadanych kapitałów ujmowanych zgodnie z przepisami Komisji Nadzoru Bankowego¹ po uwzględnieniu obligatoryjnych pomniejszeń.

¹ Zmienione uchwały, w brzmieniu zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego, obowiązują od dnia 1 stycznia 2009r. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok 2008 uwzględniono obowiązujące na dzień sprawozdawczy uchwały Komisji Nadzoru Bankowego.

Od 1 kwietnia 2007 roku zaczęły obowiązywać Uchwały Komisji Nadzory Bankowego wdrażające postanowienia Nowej Umowy Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (Basel II). Nowa Umowa Kapitałowa została zbudowana na bazie trzech wzajemnie uzupełniających się filarów:

- Filar 1: Minimalne wymogi kapitałowe - ustala całkowity wymóg kapitałowy z tyt. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego
- Filar 2: Proces przeglądu i oceny nadzorczej - obejmuje wewnętrzny proces przeglądu adekwatności kapitałowej instytucji (ICAAP) uwzględniający wszystkie rodzaje ryzyk, nie tylko te wynikające z Filaru 1
- Filar 3: Dyscyplina rynkowa - stanowi, iż instytucje są zobowiązane do ujawniania dodatkowych informacji uczestnikom rynku;

W porównaniu do metodologii Basel I, Nowa Umowa Kapitałowa wprowadziła nowe sposoby pomiaru i szacowania minimalnego wymogu kapitałowego (kapitału regulacyjnego) oraz kapitału wewnętrznego poprzez:

- Uwzględnienie przy szacowaniu minimalnych wymogów kapitałowych w ramach Filara 1 dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego
- Zmianę parametrów stosowanych w metodzie standardowej do szacowania wymogów kapitałowych
- Możliwość zastosowania, po uzyskaniu zgody ze strony właściwych władz nadzorczych, bardziej zaawansowanych modeli wewnętrznych do obliczania adekwatności kapitałowej i bieżącego zarządzania ryzykiem

Do końca 2007 roku Bank korzystał z okresu przejściowego zezwalającego na stosowanie zasad Basel I do wyliczania aktywów ważonych ryzykiem i współczynnika wypłacalności. Od 1 stycznia 2008 Bank podlega zasadom określonym w Uchwale KNB nr 1/2007 w sprawie adekwatności kapitałowej.

Ryzyka filara 1 oraz wielkość wymaganego kapitału na ich pokrycie oceniane są w sposób ilościowy. Bank stosuje nadzorcze metody pomiaru tych ryzyk, które za pomocą ściśle określonych reguł i przy użyciu odpowiednich parametrów prowadzą do wyliczenia wielkości niezbędnego kapitału na pokrycie tych ryzyk. W 2008 roku w odniesieniu do ryzyka:

- a) Kredytowego – Bank stosował metodę standardową dla wszystkich portfeli,
- b) Operacyjnego – Bank stosował metodę standardową,
- c) Rynkowego – Bank stosował podstawowe metody pomiaru.

Ustalony wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk jest bezpośrednio sumowany w celu określenia łącznego minimalnego wymogu kapitałowego (Filar 1). Tak ustalony łączny wymóg kapitałowy jest podstawą do oszacowania kapitału wewnętrznego, po uwzględnieniu dodatkowego wymogu kapitałowego (Filar 2) oraz zasad jego agregowania.

Polityka kapitałowa

Współczynnik wypłacalności stanowi podstawową miarę stosowaną w Banku Zachodnim WBK S.A. do zarządzania kapitałem.

Minimalna – wymagana przez Prawo Bankowe - wielkość współczynnika adekwatności kapitałowej nie może być niższa niż 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej.

Prowadzona polityka zarządzania kapitałem Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada docelowy poziom współczynnika wypłacalności w wysokości 10% zarówno dla Banku jak i Grupy Kapitałowej. Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem na Komitet ALCO/ICAAP Forum. Komitet bieżąco monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje transakcje mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Jednakże wszelkie decyzje dotyczące podniesienia lub uwolnienia kapitału, są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie Organy Banku.

Decyzje dotyczące wielkości kapitałów i funduszy spółek zależnych są koordynowane przez Komitet ALCO/ICAAP Forum.

Współczynnik wypłacalności

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika wypłacalności dla Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

		31.12.2008	31.12.2007
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia+Ib+Ic+Id)	3 532 896	2 278 681
	Z tego:		
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego	3 001 689	2 226 953
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	20 830	30 261
	- z tytułu ryzyka rozliczenia -	116 691	21 467
Ic	dostawy/kontrahenta		
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	393 686	
II	Ogółem kapitały i fundusze	4 886 845	4 441 216
III	Pomniejszenia	143 276	660 540
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II+III)	4 743 569	3 780 676
V	Współczynnik wypłacalności (IV/(I*12.5))	10,74%	13,27%

Od 1 stycznia 2008 Bank podlega zasadom określonym w Uchwale KNB nr 1/2007 w sprawie adekwatności kapitałowej i przy wyliczaniu współczynnika wypłacalności stosuje zasady Nowej Umowy Kapitałowej zarówno w zakresie kapitałów jak i przy wyliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych ryzyk. Do końca 2007 roku Grupa korzystała z okresu przejściowego zezwalającego na stosowanie zasad Basel I do wyliczania aktywów ważonych ryzykiem i współczynnika wypłacalności (Uchwała KNB nr 1/2007, załącznik 21). Od 1 stycznia Grupa podlega zasadom określonym w Basel II (Uchwała KNB nr 1/2007 w sprawie adekwatności kapitałowej, pozostałe załączniki)".

Kapitał wewnętrzny

Kluczowym zadaniem wynikającym z Filaru 2 Nowej Umowy Kapitałowej jest przeprowadzenie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje (ustala), alokuje i utrzymuje odpowiedni poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności

bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

Podstawowym celem procesu ICAAP jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem, sposobu ograniczania ryzyka oraz wielkości kapitału wewnętrznego. Bank posiada odpowiedni proces oceny, obejmujący wszystkie kluczowe elementy planowania i zarządzania kapitałem (w tym agregacja kapitału z tytułu różnych rodzajów ryzyka) oraz prowadzący do generowania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie tych ryzyk.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności działalności Banku.

Szacując łączną wielkość kapitału wewnętrznego określa się i uwzględnia istniejące zależności pomiędzy poszczególnymi ryzykami i ich wzajemną korelację, o ile można je wiarygodnie ustalić.

Przyjęte przez BZWBK rozwiązania w tym zakresie zakładają, że początkowo korelacja ryzyk będzie mierzona w sposób uproszczony, przyjmując brak korelacji tam, gdzie nie można wskazać wyraźnych tendencji i związków pomiędzy poszczególnymi ryzykami. W związku z tym, obecnie stosowane podejście do agregacji zakłada sumowanie kapitału na pokrycie ryzyk Filara 1, a następnie dodanie oszacowanej wielkości kapitału na pokrycie wszystkich innych ryzyk Filara 2, na jakie jest lub może być narażony Bank. Obecnie przyjmowany jest brak jednoznacznej korelacji. Metoda ta jest bardzo ostrożnościowa, gdyż zakłada utrzymywanie wyższego kapitału niż miałyby to miejsce przy uwzględnieniu korelacji.

9. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Należności od klientów instytucjonalnych	1 400 209	853 906
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	742 834	439 815
<i>Kredytów mieszkaniowych</i>	299 277	177 642
Dłużnych papierów wartościowych w tym:	602 740	434 991
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	487 932	421 586
<i>w portfelu handlowym</i>	24 556	13 405
<i>w portfelu inwestycyjnym utrzymywanym do terminu zapadalności</i>	90 252	-
Należności leasingowych	232 151	152 534
Należności od banków	174 861	173 472
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	42 907	17 563
Należności sektora budżetowego	32 296	30 398
Odsetki od IRS -zabezpieczających	4 126	(3 814)
Razem	3 232 124	2 098 865
Koszty odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Depozytów klientów indywidualnych	(798 347)	(275 366)
Depozytów klientów instytucjonalnych	(401 981)	(257 979)
Depozytów banków	(174 809)	(101 456)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(107 823)	(83 008)
Depozytów sektora budżetowego	(98 338)	(64 538)
Wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(15 721)	(29 868)
Razem	(1 597 019)	(812 215)
Wynik z tytułu odsetek	1 635 105	1 286 650

Na dzień 31 grudnia 2008 przychody odsetkowe zawierają naliczone odsetki od kredytów nieregularnych w kwocie 52 705 tys. zł (31 grudnia 2007 - 33 302 tys. zł)

10. Wynik z tytułu prowizji

Przychody prowizyjne	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Prowizje i opłaty za zarządzanie aktywami	429 135	690 344
Obszar eBiznes & Płatności	313 145	246 895
Prowizje walutowe	250 869	211 412
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	232 504	221 070
Prowizje maklerskie	126 932	173 552
Prowizje od kredytów w tym factoring	80 643	59 003
Prowizje ubezpieczeniowe	74 737	48 449
Karty kredytowe	54 733	36 699
Pozostałe opłaty dystrybucyjne	20 190	-
Opłaty dystrybucyjne związane z funduszami inwestycyjnymi	15 846	74 469
Gwarancje i poręczenia	12 550	10 863
Organizowanie emisji	8 557	10 439
Prowizje od umów leasingowych	800	847
Pozostałe prowizje	1 883	1 948
Razem	1 622 524	1 785 990
Koszty prowizyjne	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Obszar eBiznes & Płatności	(76 470)	(53 361)
Opłaty dystrybucyjne	(53 147)	(77 605)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(25 829)	(12 191)
Prowizje, opłaty i inne koszty związane z zarządzaniem aktywami	(25 816)	(40 725)
Prowizje maklerskie	(20 704)	(28 534)
Karty Kredytowe	(8 054)	(4 989)
Prowizje od umów leasingowych	(6 593)	(4 858)
Prowizje ubezpieczeniowe	(2 640)	(5 976)
Pozostałe	(13 601)	(12 762)
Razem	(232 854)	(241 001)
Wynik z tytułu prowizji	1 389 670	1 544 989

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń oraz od umów leasingowych w kwocie 148 726 tys. zł /107 412 tys. zł za 2007/ i koszty prowizyjne z tytułu pośrednictwa w udzielaniu kredytów, kart kredytowych oraz od umów leasingowych w kwocie (40 476) tys. zł /(22 038) tys. zł za 2007/ (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

11. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela inwestycyjnego	68 249	63 534
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela handlowego	2 057	1 212
Razem	70 306	64 746

12. Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Dochód z walutowych operacji międzybankowych	59 177	18 792
Operacje pochodnymi instrumentami finansowymi	(40 875)	33 092
Wynik na działalności animatora rynku	9 298	9 115
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	7 138	6 145
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	2 209	800
Razem	36 947	67 944

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarta jest korekta wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (80 996) tys. zł.

13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Wynik na instrumentach kapitałowych	67 196	3 248
Wynik na instrumentach dłużnych	(11 735)	(28 877)
Utrata wartości	(110)	350
Razem wynik na sprzedaży instrumentów finansowych	55 351	(25 279)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(34 388)	11 456
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	37 189	(11 652)
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	2 801	(196)
Razem	58 152	(25 475)

14. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Sprzedaż podmiotów zależnych	520	-
Sprzedaż podmiotów stowarzyszonych	(716)	1 710
Razem	(196)	1 710

Szczegółowe informacje znajdują się w nocie 53.

15. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Przychody z tytułu sprzedaży usług	32 926	11 803
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	9 440	14 904
Sprzedaż składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	6 831	1 059
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	2 610	4 120
Przychody z tytułu zwrotów na rzecz BFG	1 657	1 312
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1 388	1 225
Premia za finansowanie od EBOR	1 351	2 514
Przychody z tytułu zwrotu kosztów komorniczych	860	1 446
Pozostałe	10 936	12 797
Razem	67 999	51 180

16. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(192 276)	7 226
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(176 061)	(40 557)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	10 205	27 350
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	(6 419)	2 045
Razem	(364 551)	(3 936)

17. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Wynagrodzenia i premie	(735 771)	(692 653)
Narzuły na wynagrodzenia	(104 310)	(101 979)
Koszty szkoleń	(24 062)	(24 411)
Koszty świadczeń socjalnych	(21 208)	(17 040)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	(11 041)	(6 758)
Razem	(896 392)	(842 841)

18. Koszty działania banku

Koszty działania banku	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(159 423)	(124 498)
Marketing i reprezentacja	(105 275)	(124 986)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(89 943)	(73 132)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(54 402)	(46 843)
Koszty konsultacji i doradztwa	(37 617)	(44 259)
Koszty pozostałych usług obcych	(33 848)	(26 498)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(31 922)	(22 928)
Materiały eksploatacyjne, druki, czek, karty	(24 841)	(23 569)
Koszty remontów maszyn	(18 095)	(15 881)
Podatki i opłaty	(18 069)	(15 497)
Transmisja danych	(16 825)	(16 248)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(16 429)	(6 106)
Koszty zabezpieczenia banku	(12 511)	(12 043)
Rozliczenia KIR, SWIFT, itd.	(11 776)	(10 663)
Pozostałe	(19 806)	(18 748)
Razem	(650 782)	(581 899)

19. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(5 482)	(9 728)
Odpisy z tyt. utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(3 827)	(1 608)
Koszty rozliczeń błędnie zawartych transakcji giełdowych	(3 562)	(6 074)
Wartość zlikwidowanych wartości niematerialnych	(1 765)	-
Udzielone darowizny	(1 645)	(6 514)
Koszty windykacji	(1 540)	(2 132)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(1 536)	(3 396)
Koszty z tytułu należności przedawnionych	(1 106)	(636)
Koszty postępowań sądowych	(1 066)	(662)
Pozostałe	(6 041)	(6 466)
Razem	(27 570)	(37 216)

20. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Część bieżąca	(298 295)	(315 504)
Część odroczone	42 001	34 737
Razem	(256 294)	(280 767)

Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Zysk przed opodatkowaniem	1 210 580	1 391 444
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(230 010)	(264 374)
koszty niepodatkowe	(12 464)	(18 840)
strata na sprzedaży wierzytelności	(6 958)	(6 373)
przychody niepodatkowe ("dywidendy")	397	12 420
Inne obciążenia:		
- odpisania wierzytelności	(1 128)	(3 458)
- pozostałe koszty niepodatkowe	(4 494)	(1 192)
- inne obciążenia	(1 637)	1 050
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(256 294)	(280 767)

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym	31.12.2008	31.12.2007
--	-------------------	-------------------

Na dzień 31 grudnia kwota podatku odroczonego ujętego bezpośrednio w kapitałach wynosi:

Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	(97 298)	(104 846)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	13 604	19 657
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	5 787	-
	(77 907)	(85 189)

21. Zysk na akcję

Zysk na akcję	01.01-31.12.2008	01.01-31.12.2007
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	855 446	954 695
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	72 960 284	72 960 284
Podstawowy zysk na akcję (zł)	11,72	13,09
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	855 446	954 695
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	72 960 284	72 960 284
Średnio ważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	298 400	161 995
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	11,68	13,06

22. Gotówka i operacje z bankiem centralnym

Gotówka i operacje z bankiem centralnym	31.12.2008	31.12.2007
Rachunek bieżący w banku centralnym	2 004 861	1 365 131
Gotówka	1 173 243	840 924
Pozostałe ekwiwalenty gotówki	3	210
Razem	3 178 107	2 206 265

Podmiot dominujący Grupy utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3,5% wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

23. Należności od banków

Należności od banków	31.12.2008	31.12.2007
Lokaty i kredyty	831 331	1 787 616
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	518 826	768 659
Rachunki bieżące	20 355	26 572
Należności brutto	1 370 512	2 582 847
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(5 969)	(5 969)
Razem	1 364 543	2 576 878

Wartość godziwą "Należności od banków" przedstawia nota 45.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków	31.12.2008	31.12.2007
Stan na 1 stycznia	(5 969)	(6 284)
umorzenia i spisania rezerw na należności nieściągalne	-	315
Koniec okresu sprawozdawczego	(5 969)	(5 969)

W prezentowanych okresach sprawozdawczych lokaty jednostniowe zostały zaklasyfikowane do lokat i kredytów.

24. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie notowań cen rynkowych, modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych oraz modeli wyceny opcji, zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Kontrakty opcyjne wyceniane są do wartości godziwej na podstawie notowań cen rynkowych oraz modeli wyceny opcji zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2008		31.12.2007	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	2 353 619	3 153 932	965 566	990 274
Transakcje stopy procentowej	906 590	884 101	180 703	302 499
Opcje	8	8	22	22
Swap stopy procentowej (IRS)	664 182	637 919	151 109	276 970
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	242 400	246 174	29 572	25 507
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	-	-	33	-
Opcje	-	-	33	-
Transakcje walutowe	1 447 029	2 269 831	784 830	687 775
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	63 259	410 610	159 701	29 003
Forward	352 024	210 347	45 146	91 469
Swap walutowy (FX Swap)	683 470	1 259 958	550 176	537 708
Spot	4 182	3 787	1 103	891
Opcje	344 094	385 129	28 704	28 704
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	871 248	-	286 087	-
Dłużne papiery wartościowe	868 605	-	171 157	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	868 583	-	171 135	-
- bony	549 120	-	60 202	-
- obligacje	319 463	-	110 933	-
Pozostałe papiery wartościowe:	22	-	22	-
- obligacje	22	-	22	-
Kapitałowe papiery wartościowe:	2 643	-	114 930	-
- notowane	2 643	-	114 930	-
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	3 224 867	3 153 932	1 251 653	990 274

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

W pozycji "Pochodne instrumenty walutowe" została zawarta korekta wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12. 2008 oraz w okresach porównywalnych przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych wykazywanych jako pozycje pozabilansowe.

Nominały instrumentów pochodnych	31.12.2008	31.12.2007
1. Transakcje pochodne –terminowe (zabezpieczające)	2 704 674	995 377
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	1 854 674	995 377
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne	850 000	-
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	139 222 595	136 395 163
a) Transakcje stopy procentowej	91 494 888	92 970 752
- Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	47 134 667	63 161 797
- Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	44 350 000	29 800 000
- Opcje na stopę procentową	10 221	8 955
b) Transakcje walutowe	47 727 707	43 424 411
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	14 425 872	15 734 024
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	14 983 627	15 716 085
- Forward kupiony	3 696 166	2 505 026
- Forward sprzedany	3 538 979	2 556 651
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	2 500 262	1 996 794
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	2 849 197	1 869 125
- Opcje walutowe kupione	2 866 802	1 523 353
- Opcje walutowe sprzedane	2 866 802	1 523 353
3. Bieżące operacje walutowe	957 290	532 872
Spot - zakupiony	478 844	266 543
Spot - sprzedany	478 446	266 329
4. Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	928	127 867
Kontrakty terminowe	928	127 867
5. Opcje na euroindex	-	8 733
opcje kupione	-	8 733
Razem	142 885 487	138 060 012

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, forward, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

25. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe	31.12.2008		31.12.2007	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
IRS zabezpieczające wartość godziwą	347	31 700	35 851	2 054
IRS zabezpieczające przepływy pieniężne	-	36 862	-	-
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	347	68 562	35 851	2 054

26. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2008	31.12.2007
Należności od podmiotów gospodarczych	23 289 013	15 945 318
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	9 239 641	6 109 738
<i>Należności z tytułu finansowania nieruchomości</i>	<i>5 450 515</i>	<i>3 644 937</i>
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 959 037	2 313 783
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	441 783	29
Należności od podmiotów sektora publicznego	85 668	159 341
Pozostałe należności	11 343	6 473
Należności brutto	36 026 485	24 534 682
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(889 283)	(584 968)
Razem	35 137 202	23 949 714

Na dzień 31.12.2008 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 1 607 tys. zł, (31.12.2007 - (105) tys. zł). Szczegóły należności z tytułu leasingu finansowego przedstawia nota 49. Wartość godziwą "Należności od klientów" przedstawia nota 45.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	31.12.2008	31.12.2007
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(439 545)	(539 022)
Odpis/rozwiązanie bieżącego okresu	(192 276)	7 226
Umorzenia i spisania rezerw na należności nieściągalne	65 646	91 381
Transfer	480	-
Różnice kursowe	(5 418)	870
Stan na koniec okresu	(571 113)	(439 545)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(145 423)	(107 276)
Odpis/rozwiązanie bieżącego okresu	(176 061)	(40 557)
Transfer	3 723	-
Różnice kursowe	(409)	2 410
Stan na koniec okresu	(318 170)	(145 423)
Utrata wartości należności kredytowych razem	(889 283)	(584 968)

27. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycyjne aktywa dostępne do sprzedaży	31.12.2008	31.12.2007
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wyceniane według wartości godziwej	6 527 764	9 763 669
Dłużne papiery wartościowe	5 872 173	9 052 095
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	5 092 878	8 207 781
- bony	1 369 842	263 047
- obligacje	3 723 036	7 944 734
Papiery wartościowe banku centralnego:	599 731	591 379
- obligacje	599 731	591 379
Komercyjne papiery wartościowe:	179 564	252 935
- obligacje	179 564	252 935
Kapitałowe papiery wartościowe	606 319	629 309
- notowane	22 014	26 138
- nienotowane	584 305	603 171
Certyfikaty inwestycyjne	49 272	82 265
Razem	6 527 764	9 763 669

Według stanu na 31.12.2008 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 4 244 739 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 1 627 434 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2007 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 7 648 962 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 1 403 133 tys. zł.

Na dzień 31.12.2008 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka wartości godziwej obligacji objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 27 300 tys. zł (31.12.2007: (12 100) tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2008 roku BZWBK dokonał przeglądu wartości godziwej nienotowanych instrumentów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W wyniku przeglądu nie zidentyfikowano istotnych różnic w stosunku do ujawnionej wartości bilansowej. Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Commercial Union Polska została dokonana z wykorzystaniem modelu wyceny bazującym na metodzie mnożnikowej (C/Z i C/WK), dla której mnożniki zostały wyliczone jako średnia dla: (i) grupy notowanych podmiotów porównywalnych lub (mniejsza z) (ii) ostatnich dostępnych transakcji rynkowych. Pozostałe nienotowane kapitałowe instrumenty finansowe nie są wyceniane do wartości godziwej ze względu na brak aktywnego rynku oraz brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Kapitałowe papiery wartościowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2008	9 052 095	711 574	9 763 669
Zwiększenia	5 127 467	32 649	5 160 116
Transfery	-	975	975
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 261 845)	(85 413)	(2 347 258)
Wycena do wartości godziwej	78 801	(4 915)	73 886
Zmiana stanu odsetek naliczonych	134 149	-	134 149
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(125)	(125)
Różnice kursowe	148 079	846	148 925
Przekwalifikowanie*	(6 406 573)	-	(6 406 573)
Stan na 31 grudnia 2008	5 872 173	655 591	6 527 764

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą bilansu, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocentowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Kapitałowe papiery wartościowe	Razem inwestycyjne
Stan na 1 stycznia 2007	7 395 066	626 223	8 021 289
Zwiększenia	4 718 568	71 300	4 789 868
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 876 411)	(3 225)	(2 879 636)
Wycena do wartości godziwej	(206 596)	20 679	(185 917)
Zmiana stanu odsetek naliczonych	100 466	-	100 466
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	350	350
Różnice kursowe	(78 998)	(3 753)	(82 751)
Stan na 31 grudnia 2007	9 052 095	711 574	9 763 669

28. Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności	31.12.2008	31.12.2007
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	6 388 277	-
- obligacje	6 388 277	-
Razem	6 388 277	-

Zmiana stanu inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności	31.12.2008
Stan na 1 stycznia 2008	-
Przekwalifikowanie*	6 406 573
Amortyzacja wartości godziwej na skutek reklasyfikacji	(3 049)
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(15 247)
Stan na 31 grudnia 2008	6 388 277

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą bilansu, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocentowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

29. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2008	31.12.2007
Stan na 1 stycznia	13 378	36 201
Udział w zysku/ (stracie)	(777)	194
Dywidenda wypłacona	-	(7 267)
Transfer	975	-
Nabycie/sprzedaż	33 645	(15 750)
Stan na koniec okresu	47 221	13 378

Wartość godziwą inwestycji w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przedstawia nota 45.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2008

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.*	Metrohouse S.A.*	Razem
Siedziba	Szczecin	Poznań	Poznań	Warszawa	
Wartość bilansowa	10 964	17 082	15 032	4 143	47 221
Aktywa jednostki razem	75 781	104 209	61 354	3 362	244 706
Kapitał własny jednostki, w tym:	21 929	30 064	34 164	2 285	88 442
kapitał zakładowy	16 000	21 750	27 000	500	65 250
pozostały kapitał własny, w tym:	5 929	8 314	7 164	1 785	23 192
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	2 638	-	-	(756)	1 882
zysk (strata) netto	2 817	1 049	(1 854)	(460)	1 552
Zobowiązania jednostki, w tym:	53 851	4 038	2 919	1077	61 885
krótkoterminowe	125	4 038	2 919	737	7 819
długoterminowe i warunkowe	53 726	-	-	340	54 066
Przychody	5 961	58 090	42 428	4 342	110 821
Koszty	2 163	57 041	44 283	4 802	108 289
Procent posiadanego kapitału**	50,00	50,00	50,00	35,38	

* wybrane dane finansowe według stanu na koniec 30.11.2008

** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.*	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.*	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe
Metrohouse S.A.	pośrednictwo w sprzedaży i kupnie oraz wynajmie nieruchomości mieszkaniowych, pośrednictwo finansowe

Inwestycje w podmioty stowarzyszone wg stanu na 31.12.2007

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	Grupa NFI Magna Polonia S.A. **	Razem
Siedziba	Szczecin	Warszawa	
Wartość bilansowa	9 867	3 511	13 378
Aktywa jednostki razem	68 272	122 301	190 573
Kapitał własny jednostki, w tym:	19 734	12 758	32 492
kapitał zakładowy	16 000	1 518	17 518
pozostały kapitał własny, w tym:	3 734	11 240	14 974
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	1 325	(16 234)	(14 909)
zysk (strata) netto	2 049	(1 192)	857
Kapitał mniejszości	-	1 494	1 494
Zobowiązania jednostki, w tym:	46 232	29 635	75 867
krótkoterminowe	94	29 635	29 729
długoterminowe i warunkowe	46 138	0	46 138
Przychody	1 333	7 708	9 041
Koszty	1 670	5 391	7 061
Procent posiadanego kapitału***	50,00	27,53	

* wybrane dane finansowe według stanu na 30.11.2007

** Kapitał własny spółki NFI Magna Polonia opublikowany przez spółkę w sprawozdaniu za III kwartał 2007 w wysokości 91 172 tys zł, został pomniejszony o zadeklarowaną dywidendę 25 260 tys zł oraz wartość akcji własnych skupionych w celu umorzenia w wysokości 53 154 tys zł.

*** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
Grupa NFI Magna Polonia S.A.	nabywanie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, nabywanie bądź obejmowanie udziałów lub akcji podmiotów zarejestrowanych i działających w Polsce, nabywanie innych papierów wartościowych emitowanych przez te podmioty

30. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2008	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know-how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	508 575	8 030	56 399	573 004
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	87 182	87 182
-przeniesienia z nakładów	49 580	2	-	49 582
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(6 153)	-	-	(6 153)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(49 582)	(49 582)
-transferów	-	-	(365)	(365)
-inne	(3)	-	-	(3)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	551 999	8 032	93 634	653 665
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(450 003)	(7 721)	-	(457 724)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(22 438)	(132)	-	(22 570)
-likwidacji	4 389	-	-	4 389
-inne	1	-	-	1
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	-	(3 827)	(3 827)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(468 051)	(7 853)	(3 827)	(479 731)
Wartość księgowa				
Wartość wg cen nabycia	551 999	8 032	93 634	653 665
Skumulowana amortyzacja	(468 051)	(7 853)	(3 827)	(479 731)
Stan na 31 grudnia 2008	83 948	179	89 807	173 934

Wartości niematerialne Rok 2007	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know-how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	501 629	8 029	40 430	550 088
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	48 522	48 522
-przeniesienia z nakładów	30 801	1	-	30 802
			-	
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(23 855)	-	-	(23 855)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(30 802)	(30 802)
-transferów	-	-	(1 751)	(1 751)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	508 575	8 030	56 399	573 004
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(407 465)	(7 591)	-	(415 056)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(68 139)	(130)	-	(68 269)
-likwidacji	23 855	-	-	23 855
Odpisy/Odwrócenie z tytułu utraty wartości	1746	-	-	1746
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(450 003)	(7 721)	-	(457 724)
Wartość księgowa				
Wartość wg cen nabycia	508 575	8 030	56 399	573 004
Skumulowana amortyzacja	(450 003)	(7 721)	-	(457 724)
Stan na 31 grudnia 2007	58 572	309	56 399	115 280

31. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały Rok 2008	Nierucho- mości	Sprzęt informaty- czny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	572 424	291 697	37 337	254 089	55 556	1 211 103
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	168 576	168 576
-leasingu	-	-	20 998	-	-	20 998
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	52 961	44 866	480	45 945	-	144 252
-transferów	-	21	219	267	371	878
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(12 805)	(24 638)	(10 686)	(8 671)	(110)	(56 910)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(144 252)	(144 252)
-transferów	-	(8)	-	-	-	(8)
-inne	(46)	(8)	(69)	(90)	-	(213)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	612 534	311 930	48 279	291 540	80 141	1 344 424
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(225 716)	(250 493)	(17 194)	(174 474)	-	(667 877)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(24 323)	(25 640)	(9 936)	(24 862)	-	(84 761)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	4 008	24 116	10 217	8 322	-	46 663
-transferów	-	4	(1 421)	(80)	-	(1 497)
-inne	3	6	55	75	-	139
Odpisy/Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	395	-	395
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(246 028)	(252 007)	(18 279)	(190 624)	-	(706 938)
Wartość księgowa						
Wartość wg cen nabycia	612 534	311 930	48 279	291 540	80 141	1 344 424
Skumulowana amortyzacja	(246 028)	(252 007)	(18 279)	(190 624)	-	(706 938)
Stan na 31 grudnia 2008	366 506	59 923	30 000	100 916	80 141	637 486

Rzeczowy majątek trwały Rok 2007	Nierucho- mości	Sprzęt informaty- czny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	547 981	356 214	30 215	247 451	26 796	1 208 657
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	95 040	95 040
-leasingu	-	-	12 430	31	-	12 461
-darowizny	-	48	-	-	-	48
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	16 462	30 424	316	20 568	-	67 770
-transferów	20 106	8	268	3 634	1 510	25 526
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży,likwidacji,darowizny	(12 125)	(94 971)	(5 892)	(17 539)	-	(130 527)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(67 770)	(67 770)
-transferów	-	(26)	-	(56)	(20)	(102)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	572 424	291 697	37 337	254 089	55 556	1 211 103
skumulowana amortyzacja na początek okresu	(201 923)	(331 332)	(14 694)	(167 051)	-	(715 000)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(22 871)	(14 104)	(7 065)	(22 293)	-	(66 333)
-sprzedaży,likwidacji,darowizny	7 221	94 948	5 685	17 077	-	124 931
-transferów	(8 143)	(5)	(1 120)	(1 918)	-	(11 186)
Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	(289)	-	(289)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(225 716)	(250 493)	(17 194)	(174 474)	-	(667 877)
Wartość księgowa						
Wartość wg cen nabycia	572 424	291 697	37 337	254 089	55 556	1 211 103
Skumulowana amortyzacja	(225 716)	(250 493)	(17 194)	(174 474)	-	(667 877)
Stan na 31 grudnia 2007	346 708	41 204	20 143	79 615	55 556	543 226

32. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2007	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2008
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	71 460	211 801	-	283 261
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	102 138	47 975	-	150 113
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	75 946	4 291	(17 930)	62 307
Różnica między bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	32 876	16 465	-	49 341
Przychody przyszłych okresów	31 166	14 089	-	45 255
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od lokat	13 670	19 102	(649)	32 123
Dodatkowy składnik aktywów podatkowych wynikający z art. 38 a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	11 358	-	(3 959)	7 399
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od papierów wartościowych	22 480	608	(22 473)	615
Strata podatkowa	792	-	(792)	-
Pozostałe	6 563	3 583	(60)	10 086
Razem	368 449	317 914	(45 863)	640 500

Na dzień 31.12.2008 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 20 216 tys. zł, i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 41 698 tys. zł.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2006	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2007
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	104 509	-	(2 371)	102 138
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	61 196	19 290	(4 540)	75 946
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	119 265	-	(47 805)	71 460
Różnica między bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	28 171	4 705	-	32 876
Przychody przyszłych okresów	26 448	4 718	-	31 166
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od papierów wartościowych	19 228	3 252	-	22 480
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od lokat	11 271	2 399	-	13 670
Dodatkowy składnik aktywów podatkowych wynikający z art. 38 a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	14 195	-	(2 837)	11 358
Strata podatkowa	-	792	-	792
Pozostałe	8 184	2 945	(4 566)	6 563
Razem	392 467	38 101	(62 119)	368 449

Na dzień 31.12.2007 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 21 498 tys. zł, i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 18 046 tys. zł.

33. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2008	31.12.2007
Dłużnicy różni	261 583	243 525
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	175 679	75 805
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	40 994	135 397
Czynne rozliczenia międzyokresowe	36 108	36 429
Aktywa do zbycia	2 502	2 502
Pozostałe	960	715
Razem	517 826	494 373

Aktywa do zbycia wyodrębnione z majątku Grupy Kapitałowej BZWBK

31 grudnia 2008	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości	4 224	(1 815)	2 409
Pozostały majątek trwały	436	(343)	93
Razem	4 660	(2 158)	2 502

31 grudnia 2007	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości	4 224	(1 815)	2 409
Pozostały majątek trwały	436	(343)	93
Razem	4 660	(2 158)	2 502

34. Zobowiązania wobec banku centralnego

Zobowiązania wobec banku centralnego	31.12.2008	31.12.2007
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 242 574	-
Razem	1 242 574	-

W listopadzie Bank Zachodni WBK skorzystał z oferty NBP pożyczki pod zastaw skarbowych papierów wartościowych na okres 91 dni.

35. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2008	31.12.2007
Kredyty otrzymane od banków	2 127 825	1 337 922
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 358 084	1 756 121
Lokaty	568 972	1 350 278
Rachunki bieżące	40 596	39 205
Razem	4 095 477	4 483 526

Na dzień 31.12.2008 r. korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka depozytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 5 245 tys. zł. (31.12.2007 - 2 165 tys. zł).
Wartość godziwą "Zobowiązań wobec banków" przedstawia nota 45.

W prezentowanych okresach sprawozdawczych lokaty jednodniowe zostały zaklasyfikowane do lokat.

36. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	24 239 092	15 142 934
- depozyty terminowe	13 135 776	6 151 805
- w rachunku bieżącym	11 029 970	8 935 062
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 927	-
- pozostałe	71 419	56 067
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	15 066 460	12 211 484
- depozyty terminowe	10 608 820	7 154 283
- w rachunku bieżącym	4 146 018	4 679 548
- kredyty i pożyczki	26 352	76 348
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 827	5 269
- pozostałe	283 443	296 036
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	3 505 175	2 411 269
- depozyty terminowe	1 958 735	971 803
- w rachunku bieżącym	1 545 909	1 438 879
- pozostałe	531	587
Razem	42 810 727	29 765 687

Na dzień 31.12.2008 roku depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 232 239 tys. zł. (31.12.2007 r. - 190 306 tys. zł.).

Wartość godziwą "Zobowiązań wobec klientów" przedstawia nota 45.

W prezentowanych okresach sprawozdawczych lokaty jednostniowe zostały zaklasyfikowane do depozytów terminowych.

37. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych				
	Średnie oprocentowanie emisji		Wartość nominalna	
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Obligacje 3 letnie-3S0308	- stałe; 5,55%	-	-	14 985
Obligacje 3 letnie-3S0508	- stałe; 5,25%	-	-	22 031
Obligacje 3 letnie-3S0608	- stałe; 5,15%	-	-	7 283
Obligacje 3 letnie-3S0608	- stałe; 4,4%	-	-	3 049
Obligacje 3 letnie-3S0108	- stałe; 6,25%	-	-	24 943
Obligacja 5-letnia 5S1108	- stałe; 5,75%	-	-	9 953
Obligacja 5-letnia 5S1208	- stałe; 6,00%	-	-	61 874
Obligacja 5-letnia 5S1008	- stałe; 5,25%	-	-	7 092
Obligacje 3 letnie-3S1008	- stałe; 4,2%	-	-	12 765
Obligacje 3 letnie-3S1108	- stałe; 4,6%	-	-	14 288
	WIBOR 1M +	WIBOR 1M +		
Obligacje 3 letnie-3Z0209	0,44%	0,44%	35 000	35 000
Obligacje 3 letnie-3S0809	stałe; 4,9%	stałe; 4,9%	58 244	58 276
Obligacja 2-letnia-2S0209	stałe; 5,00%	stałe; 5,00%	32 296	32 310
Obligacja 2-letnia-2S0409	stałe; 5,00%	stałe; 5,00%	10 169	10 188
Obligacja 2-letnia-2Z0809	WIBOR 6M	WIBOR 6M	14 296	14 315
Wartość nominalna			150 005	328 352
Wartość bilansowa			153 918	352 961

Według stanu na 31.12.2008 r. wartość nominalna została powiększona o odsetki efektywne w kwocie 4 111 tys. zł oraz wpływ wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w kwocie (198) tys. zł.

Według stanu na 31.12.2007 r. wartość nominalna została powiększona o odsetki efektywne w kwocie 27 907 tys. zł oraz wpływ wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w kwocie (3 298) tys. zł.

38. Pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2007	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2008
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	49 236	211 181	-	260 417
Wycena instrumentów finansowych	85 189	-	(7 282)	77 907
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów	15 640	18 614	-	34 254
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od papierów wartościowych i lokat międzybankowych	34 952	130	(13 980)	21 102
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	3 258	-	(291)	2 967
Pozostałe	14 502	14 361	(256)	28 607
Razem	202 777	244 286	(21 809)	425 254

Pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2006	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2007
Wycena instrumentów finansowych	119 290	1 024	(35 125)	85 189
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	123 513	-	(74 277)	49 236
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od papierów wartościowych i lokat międzybankowych	18 164	17 102	(314)	34 952
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów	10 567	5 073	-	15 640
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	2 883	375	-	3 258
Pozostałe	19 112	5 395	(10 005)	14 502
Razem	293 529	28 969	(119 721)	202 777

39. Pozostałe pasywa

Pozostałe pasywa	31.12.2008	31.12.2007
Rezerwy, w tym:	179 363	246 167
<i>Rezerwy pracownicze</i>	<i>140 745</i>	<i>215 849</i>
<i>Rezerwa na sprawy sporne</i>	<i>26 642</i>	<i>29 202</i>
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym</i>	<i>11 976</i>	<i>1 116</i>
Wierzycciele różni	148 637	176 322
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	131 255	203 000
Rozliczenia międzyokresowe bierne	85 218	99 779
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	43 112	43 924
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	41 056	73 560
Rozliczenia publiczno-prawne	35 880	34 356
Zobowiązania wobec kontrahentów leasingowych	16 431	17 303
Pozostałe	848	1 230
Razem	681 800	895 641

Zmiana stanu rezerw	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	246 167	174 245
Rezerwy pracownicze	215 849	142 335
Rezerwa na sprawy sporne	29 202	28 672
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	1 116	3 238
Zawiązania rezerw	172 429	211 641
Rezerwy pracownicze	141 687	201 918
Rezerwa na sprawy sporne	1 793	8 247
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	28 949	1 476
Wykorzystania rezerw	(212 785)	(129 087)
Rezerwy pracownicze	(212 476)	(125 143)
Rezerwa na sprawy sporne	(547)	(3 867)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	238	(77)
Rozwiązania rezerw	(30 651)	(10 632)
Rezerwy pracownicze	(4 315)	(3 261)
Rezerwa na sprawy sporne	(3 806)	(3 850)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	(22 530)	(3 521)
Transfer	4 203	-
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	4 203	-
Rezerwy pracownicze	-	-
Rezerwa na sprawy sporne	-	-

Stan na koniec okresu	179 363	246 167
Rezerwy pracownicze	140 745	215 849
Rezerwa na sprawy sporne	26 642	29 202
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	11 976	1 116

Grupa tworzy rezerwy wynikające z istniejącego obowiązku, na prawne lub zwyczajowo oczekiwane, pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne, zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania te wynikają z przeszłych zdarzeń i prawdopodobny jest wpływ środków w celu ich zaspokojenia.

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 56.

40. Kapitał akcyjny

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
				72 960 284	729 603

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. W bieżącym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne zmiany stanu kapitału akcyjnego.

Według danych posiadanych przez Zarząd Banku, akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie (spółka zależna od AIB plc).

41. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2008	31.12.2007
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	529 810	529 810
Premia akcyjna	261 699	261 699
Inne kapitały rezerwowe	1 925 178	1 270 069
Razem	2 716 687	2 061 578

Pozostałe kapitały:

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał rezerwowy Banku.

Na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 1 725 080 tys. zł (w tym: efekt planu opcyjnego w wysokości 15 882 tys. zł,) oraz kapitał zapasowy w wysokości 200 098 tys. zł. W okresie porównywalnym na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 1 096 952 tys. zł (w tym efekt planu opcyjnego w wysokości 14 148 tys. zł) oraz kapitał zapasowy 173 117 tys. zł.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są od czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

42. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2008
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2007 r.	362 963
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży będących w portfelu na początek okresu i zakupionych w trakcie okresu, w tym:	21 905
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	32 435
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	(1 483)
-Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(9 162)
-Kapitałowych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(28)
-Aktywów przeniesionych z podmiotów stowarzyszonych	143
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(30 460)
Zmiana wyceny aktywów zapadłych w trakcie okresu	3 031
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	(29 203)
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 271
Stan na 31.12.2008	335 507

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Stan kapitału z aktualizacji wyceny na dzień 31.12.2008r. zawiera wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych przeniesionych w trakcie okresu sprawozdawczego z kategorii "dostępne do sprzedaży" do kategorii "utrzymywane do terminu zapadalności" (jak ujawniono w notcie 27) w kwocie (38 942) tys. zł skorygowanej o amortyzację w kwocie 3 049 tys. zł.

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2007
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2006 r.	508 548
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży będących w portfelu na początek okresu i zakupionych w trakcie okresu, w tym:	(174 041)
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	(123 178)
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	(1 100)
-Dłużnych aktywów zakupionych w trakcie okresu	(67 627)
-Kapitałowych aktywów zakupionych w trakcie okresu	17 864
Zmiana wyceny aktywów zapadłych w trakcie okresu	(31 741)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	26 096
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34 101
Stan na 31.12.2007	362 963

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje wpływ wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

43. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w punkcie 8 skonsolidowanego sprawozdania rocznego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Transakcje zabezpieczające aranżowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego. Grupa BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, w okresie bieżącym oraz porównywalnym, w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Wyemitowane obligacje własne w złotych o stałym oprocentowaniu, które stanowią grupę zobowiązań finansowych. Z każdym składnikiem w ramach tej grupy wiąże się ryzyko zmian międzybankowych stóp procentowych w zł.,
- Udzielony kredyt złotówkowy o stałym oprocentowaniu stanowiący aktywo finansowe, wiąże się z nim ryzyko zmian międzybankowych stóp procentowych w zł.,
- Udzielone kredyty walutowe o stałym oprocentowaniu stanowiące portfel aktywów,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej.

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Szczegóły dotyczące poszczególnych grup transakcji zabezpieczających na 31 grudnia 2008 i w okresie porównywalnym zawiera poniższa tabela:

31 grudnia 2008	IRS zabezpieczające kredyty korporacyjne	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	287 674 tys. zł	1 567 000 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(1 545) tys. zł	(24 979) tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 607 tys. zł	27 300 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	2008-2011	2008-2017

31 grudnia 2007	IRS zabezpieczające obligacje	IRS zabezpieczające kredyty korporacyjne	IRS zabezpieczające depozyty	IRS zabezpieczające obligacje skarbowe i NBP
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	78 918 tys. zł	280 277 tys. zł	146 100 tys. zł	490 000 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(538) tys. zł	134 tys. zł	24 tys. zł	11 660 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	557 tys. zł	(105) tys. zł	(48) tys. zł	(12 100) tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych			
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	2007-2008	2007-2011	2007-2008	2007-2017
Dodatkowo podmioty zależne BZ WBK Finanse & Leasing S.A. i BZ WBK Leasing S.A. zawarły następujące transakcje IRS z zamiarem zabezpieczania wartości godziwej wybranych składników bilansu. Szczegóły zawartych transakcji przedstawia poniższa tabela.				

31 grudnia 2008	BZ WBK Leasing S.A.	BZ WBK Finanse&Leasing S.A.
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	469 919 tys. zł	298 244 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	2 922 tys. zł	2 323 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej emisji obligacji i kredytów wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Spółki	2008-2009	2008-2009

31 grudnia 2007	BZ WBK Leasing S.A.	BZ WBK Finanse&Leasing S.A.
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	142 884 tys. zł	106 831 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 187 tys. zł	930 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej emisji obligacji i kredytów wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Spółki	2007-2009	2007-2009

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

W roku 2008, Grupa BZWBK S.A. zastosowała rachunkowość zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych w ujęciu portfelowym. Transakcje zabezpieczające konstruowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez grupę

instrumentów zabezpieczanych wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych stosowane jest w odniesieniu do depozytów złotówkowych o zmiennym oprocentowaniu z uwzględnieniem rolowania.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności rachunkowości zabezpieczeń zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitałach własnych. Na dzień 31 grudnia 2008 wartość nominalna pozycji zabezpieczającej i zabezpieczanej wynosi 850 000 tys. zł. Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wynosi (30 460) tys. zł, ta sama kwota po pomniejszeniu o podatek odroczony rozpoznana jest w kapitałach własnych Grupy, w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Instrumenty zabezpieczające zostały zawarte na okres do roku 2015.

44. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa Kapitałowa BZ WBK S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Na dzień 31 grudnia 2008 w bilansie zobowiązania z klauzulą przyrzeczenia odkupu wynoszą 2 604 412 tys. zł (31 grudnia 2007 – 1 761 390 tys. zł).

Jednocześnie po stronie aktywów zostały zablokowane papiery wartościowe (bony i obligacje skarbowe) w kwocie (31 grudnia 2008r. 2 655 853 tys. zł (31 grudnia 2007 – 1 757 811 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2008 w bilansie należności z klauzulą przyrzeczenia odsprzedaży wynoszą 960 609 tys. zł (31 grudnia 2007 – 768 688 tys. zł), które zostały zabezpieczone w kwocie 1 017 970 tys. zł na 31.12.2008 r. oraz w kwocie 767 271 tys. zł na 31.12.2007 r.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostaje po stronie Grupy.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji. Na dzień 31.12.2008 instrumenty finansowe o wartości nominalnej 10 000 tys. zł. (wg stanu na 31.12.2007 w wysokości 5 000 tys. zł) przyjęte jako zabezpieczenie stanowiły podstawę dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

45. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

w tysiącach złotych	31.12.2008		31.12.2007	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa				
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	3 178 107	3 178 107	2 206 265	2 206 265
Należności od banków	1 364 543	1 364 704	2 576 878	2 577 034
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 224 867	3 224 867	1 251 653	1 251 653
Pochodne instrumenty zabezpieczające	347	347	35 851	35 851
Należności od klientów	35 137 202	34 400 683	23 949 714	23 968 795
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 916 041	12 974 506	9 763 669	9 763 669
Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	47 221	47 221	13 378	13 378
Pasywa				
Zobowiązania wobec banku centralnego	1 242 574	1 242 574	-	-
Zobowiązania wobec banków	4 095 477	4 095 029	4 483 526	4 484 173
Pochodne instrumenty zabezpieczające	68 562	68 562	2 054	2 054
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	3 153 932	3 153 932	990 274	990 274
Zobowiązania wobec klientów	42 810 727	42 808 299	29 765 687	29 765 499
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	153 918	153 918	352 961	352 961

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Należności od banków: Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu i depozytów over-night jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa depozytów oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i pozostającym terminie do wykupu.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych.

W okresie porównywalnym Grupa przyjmowała, że w przypadku należności o zmiennym oprocentowaniu oraz w przypadku braku istotnych zmian w ryzyku kredytowym, wartość godziwa jest w przybliżeniu równa wartości bilansowej

Na dzień 31.12.2008, z uwagi na istotne zmiany ryzyka kredytowego Grupa dokonała szacunku wartości godziwej dla należności o zmiennym oprocentowaniu zgodnie z ujawnieniami w tabeli powyżej.

Inwestycyjne aktywa finansowe: W przypadku aktywów finansowych wartość godziwą dla instrumentów notowanych ustalono jako wartość rynkową. Dla wybranych kapitałowych papierów wartościowych nie notowanych Grupa nie była w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej przy pomocy

metod alternatywnych i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto cenę nabycia (instrumenty z prawem do kapitału) skorygowane o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia: W przypadku aktywów finansowych stanowiących udziały w podmiotach stowarzyszonych zastosowano wycenę metodą praw własności. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenie przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Zobowiązania wobec banków i wobec klientów: W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności, w tym certyfikatów depozytowych, oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

46. Zobowiązania warunkowe

Informacja o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 245 807 tys. zł, co stanowi 4,73 % kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 54 896 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 55 511 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 135 400 tys. zł to wartość wierzytelności Banku w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wyniosła 282 843 tys. zł, co stanowi 6,51 % kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 56 665 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 64 309 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 161 869 tys. zł to wartość wierzytelności Banku w sprawach o układ lub upadłość.

Zobowiązania pozabilansowe

Grupa posiada zobowiązania do udzielania kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone kredyty, limity na kartach kredytowych oraz kredyty w rachunku bieżącym.

Grupa wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytów pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania udzielone	10 430 471	8 512 897
- finansowe:	9 528 754	7 832 652
- linie kredytowe	8 406 859	6 572 568
- kredyty z tyt. kart płatniczych	879 874	651 041
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	182 000	547 834
- akredytywy importowe	60 021	61 209
- gwarancyjne:	901 717	680 245
Zobowiązania otrzymane	2 495 217	2 549 435
Razem	12 925 688	11 062 332

Gwarancje udzielone/otrzymane spółkom zależnym (wynoszące według stanu na 31.12.2008 – 100 549 tys. zł, według stanu na 31.12.2007 – 229 621 tys. zł) BZ WBK Finanse & Leasing S.A. oraz BZ WBK Leasing S.A., Dom Maklerski BZWBK S.A., BZWBK TFI S.A. oraz BZWBK Nieruchomości S.A. oraz linie kredytowe udzielone/utrzymane spółkom zależnym BZ WBK Finanse & Leasing S.A. oraz BZ WBK Leasing S.A., Dom Maklerski BZWBK S.A. i BZWBK Faktor Sp. z o.o. (wynoszące według stanu na 31.12.2008 – 1 111 020 tys. zł, według stanu na 31.12.2007 – 1 434 799 tys. zł) zostały wyeliminowane w ramach transakcji wzajemnych.

Najczęściej udzielane rodzaje gwarancji to: gwarancja zapłaty, gwarancja dobrego wykonania kontraktu, gwarancja przetargowa (wadialna), gwarancja zwrotu zaliczki, gwarancja spłaty kredytu, gwarancja celna.

Powyższe zobowiązania warunkowe obciążone są pozabilansowym ryzykiem kredytowym z tego względu, iż jedynie prowizje za przyznanie finansowania oraz rezerwy na prawdopodobne straty są ujawniane w bilansie do momentu wywiązania się ze zobowiązania bądź wygaśnięcia zobowiązania. Wiele z przyznanych zobowiązań warunkowych wygaśnie zanim zostanie w całości lub częściowo wypłacone. Z tego powodu ich wartości nie odzwierciedlają przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

47. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Bank Zachodni WBK S.A. przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą ze zmiany przepisów stawkę procentową w wysokości 0,4%, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według

stanu na 31.12.2008 r. wynoszą 150 561 tys. zł, natomiast w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosiły 64 335 tys. zł.

W 2008 roku założona została lokata w wysokości 182 306 tys. zł (w 2007 roku założona została lokata w wysokości 12 322 tys. zł) stanowiąca zabezpieczenie działalności operacyjnej Skarbu.

Dodatkowe aktywa stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocy 44.

48. Działalność powiernicza

Do końca 2007 roku Grupa BZWBK wykonywała czynności powiernicze na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 9 sierpnia 1999 roku. Adresatem oferty banku były krajowe osoby fizyczne i prawne (w tym fundusze inwestycyjne), a także zagraniczni inwestorzy instytucjonalni obecni na polskim rynku kapitałowym. Zakres wykonywanych usług obejmował m.in. prowadzenie rachunków papierów wartościowych, rozliczanie transakcji na papierach wartościowych, obsługę zobowiązań emitentów wobec właścicieli papierów wartościowych, prowadzenie rejestrów aktywów funduszy inwestycyjnych, wyliczanie wartości aktywów netto przypadających na jednostki uczestnictwa obsługiwanych funduszy inwestycyjnych. Bank pełnił też obowiązki depozytariusza dla czterech funduszy inwestycyjnych, którymi zarządza BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Według stanu na koniec grudnia 2007 roku wartość aktywów przechowywanych na rachunkach papierów wartościowych w Grupie BZWBK S.A. wyniosła 7 950 350 tys. zł.

Rok 2007 był ostatnim rokiem działalności powierniczej. W roku 2008 aktywa znajdujące się na rachunkach zostały przetransferowane do innych Banków – Depozytariuszy.

49. Leasing finansowy i operacyjny

Leasing finansowy

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi działalność leasingową poprzez dwie spółki, które specjalizują się w finansowaniu odrębnych kategorii przedmiotowych. BZ WBK Finanse & Leasing S.A. koncentruje się na leasingu maszyn i urządzeń oraz komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw, natomiast BZ WBK Leasing S.A. specjalizuje się w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. Pozycja aktywów „Należności od klientów” zawiera następujące wartości dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

Należność brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2008	31.12.2007
poniżej 1 roku	1 185 293	956 350
między 1 a 5 lat	2 126 247	1 688 281
powyżej 5 lat	137 902	54 788
Razem	3 449 442	2 699 419

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2008	31.12.2007
do 1 roku	1 133 217	728 346
między 1 a 5 lat	1 760 913	1 530 820
powyżej 5 lat	64 907	54 617
Razem	2 959 037	2 313 783

Uzgodnienie różnic między należnościami z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2008	31.12.2007
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	3 449 442	2 699 419
Niezrealizowane przychody finansowe	(490 405)	(385 636)
Utrata wartości od należności leasingowych	(37 887)	(28 214)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych netto	2 921 150	2 285 569

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Podmioty Grupy BZWBK posiadają również umowy leasingu finansowego, w których stanowią stronę finansowaną, jednak ze względu na to, że zostały one zawarte pomiędzy jednostkami powiązanymi zostały one wyeliminowane ze skonsolidowanych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat.

Leasing operacyjny

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Standardowo umowy zawarte są na 5 do 10 lat. Nieznacząca część powierzchni jest subleasingowana poza Bank. W ciągu roku 2008 i 2007 Grupa poniosła opłaty z tytułu czynszów w wysokości odpowiednio 100 273 tys. zł i 72 571 tys. zł. Opłaty te zostały ujęte w rachunku zysku i strat w pozycji „koszty działania”.

Całkowite zobowiązania z tytułu wszystkich umów z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) prezentuje poniższa tabela.

Płatności leasigowe wg terminów zapadalności	31.12.2008	31.12.2007
poniżej 1 roku	119 302	90 999
między 1 a 5 lat	374 372	299 244
powyżej 5 lat	311 110	239 658
Razem	804 784	629 901

50. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat komponentów środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów Grupy BZWBK S.A.

Komponenty środków pieniężnych	31.12.2008	31.12.2007
Rachunek bieżący w banku centralnym	2 004 861	1 365 131
Gotówka	1 173 243	840 924
Rachunki bieżące w innych bankach	20 355	26 571
Pozostałe ekwiwalenty gotówki	3	210
Razem	3 198 462	2 232 836

51. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach BZ WBK S.A. oraz jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje, leasing. Transakcje wzajemne dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej między emitentem i jednostkami zależnymi zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Należności i zobowiązania z tytułu transakcji z jednostkami powiązanymi

31.12.2008

Aktywa	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Należności od banków	1 128 384	-	254 035	1 382 419
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	335	-	187 878	188 213
Pochodne instrumenty zabezpieczające	99 355	-	-	99 355
Należności od klientów	857 055	-	-	857 055
Inwestycyjne aktywa finansowe	19	-	129 164	129 183
Pozostałe aktywa	16 263	-	4 068	20 331
Razem	2 101 411	-	575 145	2 676 556

Pasywa	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Zobowiązania wobec banków	852 810	-	1 885 144*	2 737 954
Pochodne instrumenty zabezpieczające	154	-	1 489	1 643
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	99 356	-	671 136	770 492
Zobowiązania wobec klientów	1 103 157	121 191	-	1 224 348
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	180	-	-	180
Pozostałe pasywa	45 735	-	15 123	60 858
Razem	2 101 392	121 191	2 572 892	4 795 475

* W tym: kredyty udzielone przez podmiot dominujący AIB spółkom zależnym BZWBK w kwocie 834 572 tys. zł, transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 588 159 tys. zł oraz lokaty w kwocie 462 413 tys. zł.

Różnica w wysokości 19 tys. zł na transakcjach wzajemnych z jednostkami zależnymi wynika z rozliczenia międzyokresowego kosztów ujętych w rachunku zysków i strat.

31.12.2007

Aktywa	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Należności od banków	1 555 104	-	174 250	1 729 354
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 648	-	41 053	46 701
Pochodne instrumenty zabezpieczające	95 636	-	1 380	97 016
Należności od klientów	804 004	-	-	804 004
Inwestycyjne aktywa finansowe	102	-	208 575	208 677
Pozostałe aktywa	18 728	-	-	18 728
Razem	2 479 222	-	425 258	2 904 480

Pasywa	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Zobowiązania wobec banków	801 155	-	1 130 077*	1 931 232
Pochodne instrumenty zabezpieczające	97 079	-	-	97 079
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	3 914	-	58 206	62 120
Zobowiązania wobec klientów	1 537 448	58 568	-	1 596 016
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	290	-	-	290
Pozostałe pasywa	39 234	-	14 788	54 022
Razem	2 479 120	58 568	1 203 071	3 740 759

* W tym: kredyty udzielone przez podmiot dominujący AIB spółkom zależnym BZWBK w kwocie 179 208 tys. zł, transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 645 887 tys. zł oraz lokaty w kwocie 304 982 tys. zł.

Różnica w wysokości 102 tys. zł na transakcjach wzajemnych z jednostkami zależnymi wynika z rozliczenia międzyokresowego kosztów ujętych w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty z tytułu transakcji z jednostkami powiązanymi**01.01-31.12.2008**

Przychody	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Przychody odsetkowe	122 987	-	19 057	142 044
Przychody prowizyjne	146 952	4	33	146 989
Pozostałe przychody operacyjne	7 973	-	17 206	25 179
Wynik handlowy i rewaluacja	7 493	-	-	7 493
Razem	285 405	4	36 296	321 705

Koszty	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Koszty odsetkowe	127 821	5 073	67 912	200 806
Koszty prowizyjne	146 852	-	288	147 140
Wynik handlowy i rewaluacja	-	-	340 410	340 410
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	-	-	8 365	8 365
Koszty operacyjne w tym:	10 713	-	30 264	40 977
koszty działania banku	10 653	-	30 264	40 917
pozostałe	60	-	-	60
Razem	285 386	5 073	447 239	737 698

01.01-31.12.2007

Przychody	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Przychody odsetkowe	88 565	-	22 326	110 891
Przychody prowizyjne	250 126	2	-	250 128
Pozostałe przychody operacyjne	5 251	-	-	5 251
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	-	-	357	357
Wynik handlowy i rewaluacja	-	-	24 408	24 408
Razem	343 942	2	47 091	391 035

Koszty	z jednostkami zależnymi	z jednostkami stowarzyszonymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	Razem
Koszty odsetkowe	82 981	3 913	(7 463)	79 431
Koszty prowizyjne	249 409	-	-	249 409
Wynik handlowy i rewaluacja	4 631	-	-	4 631
Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	43	-	-	43
Koszty operacyjne w tym:	6 776	-	31 853	38 629
koszty działania banku	6 657	-	31 853	38 510
pozostałe	119	-	-	119
Razem	343 840	3 913	24 390	372 143

31.12.2008

Transakcje wzajemne -zobowiązania warunkowe udzielone/otrzymane oraz nominały instrumentów pochodnych	z jednostkami zależnymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)
1. Zobowiązania warunkowe udzielone:	605 784	188 563
-finansowe	555 510	165 000
-gwarancyjne	50 274	23 563
2. Zobowiązania warunkowe otrzymane:	605 784	188 563
-finansowe	555 510	165 000
-gwarancyjne	50 274	23 563
3. Nominały instrumentów pochodnych, w tym:	2 674 910	13 161 424
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	1 124 026	480 590
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	1 305 961	590 082
-swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	244 923	3 954 781
-kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	-	150 000
-opcje na stopę procentową	-	10 221
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty kupione	-	2 441 470
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty sprzedane	-	2 465 307
-opcje walutowe kupione	-	1 226 585
-opcje walutowe sprzedane	-	1 761 203
-spot kupiony	-	39 224
-spot sprzedany	-	41 961
Razem	3 886 478	13 538 550

31.12.2007

Transakcje wzajemne -zobowiązania warunkowe udzielone/otrzymane oraz nominały instrumentów pochodnych	z jednostkami zależnymi	z podmiotem dominującym (Grupa AIB)
1. Zobowiązania warunkowe udzielone:	832 210	497 860
-finansowe	717 400	497 860
-gwarancyjne	114 810	-
2. Zobowiązania warunkowe otrzymane:	832 210	497 860
-finansowe	717 400	497 860
-gwarancyjne	114 810	-
3. Nominały instrumentów pochodnych, w tym:	1 039 158	5 278 114
-forward walutowy kupiony	6 415	-
-forward walutowy sprzedany	6 428	-
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	367 850	125 578
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	358 200	151 627
-swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	300 265	3 039 916
-opcje na stopę procentową	-	17 688
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty kupione	-	177 884
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty sprzedane	-	180 724
-opcje walutowe kupione	-	639 964
-opcje walutowe sprzedane	-	883 389
-spot kupiony	-	30 667
-spot sprzedany	-	30 677
Razem	2 703 578	6 273 834

W listopadzie 2008 r. Bank Zachodni WBK S.A. zawarł szereg krótkoterminowych transakcji typu buy-sell-back z następującymi funduszami będącymi w zarządzaniu BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.:

Arka BZ WBK Zrównoważony Fundusz Inwestycyjny Otwarty,

Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty,

Arka BZ WBK Ochrony Kapitału Fundusz Inwestycyjny Otwarty,

Według stanu na 31.12.2008 r. saldo wyżej wymienionych transakcji wynosi 427 572 tys. zł.

Zabezpieczenie stanowią obligacje Skarbu Państwa.

Dochód uzyskany w 2008 roku z powyższych transakcji wynosi 3 216 tys. zł.

TRANSAKCJE Z PERSONELEM ZARZĄDCZYM**WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.****31.12.2008**

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarc	Przewodniczący	201,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	177,2
Aleksander Galos	Członek Rady	163,0
Jacek Ślotała	Członek Rady	119,0
John Power	Członek Rady	214,8
James O'Leary	Członek Rady	93,6

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 214,64	638,10
Paul Barry*	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	189,37	272,73
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	566,47	59,56
Declan Flynn*	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	995,91	792,85
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	415,29	29,02
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	854,28	69,99
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	762,57	45,30
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,29	56,24
James Murphy*	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	518,58	439,00
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,02	70,83
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	252,28	17,80
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	732,45	64,20

* Dotyczy Panów Flynna, Barry, Murphy (oddelegowanych do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej. Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZWBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2008 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2007

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarc	Przewodniczący	183,2
Kieran Crowley*	Członek Rady	32,6
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	144,7
Aleksander Galos	Członek Rady	140,7
James O'Leary	Członek Rady	58,1
John Power	Członek Rady	152,4
Jacek Ślotała	Członek Rady	96,7

*Pan Kieran Crowley był członkiem Rady do 17.04.2007

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenia oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki*	Prezes Zarządu	16.05.2007-31.12.2007	1 011,98	13,52
Jacek Kseń	Prezes Zarządu	01.01.2007-30.04.2007	437,27	3 785,61
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	24.07.2007-31.12.2007	273,33	6,10
Declan Flynn**	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	1 299,89	825,35
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	798,56	57,48
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	798,75	66,79
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	712,73	43,19
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	681,63	55,25
James Murphy**	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	752,49	614,87
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	680,13	61,70
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	679,56	50,83

* Pan Mateusz Morawiecki został mianowany na stanowisko Prezesa Zarządu w dniu 16 maja 2007. Wcześniej pełnił on funkcję Członka Zarządu.

** Dotyczy Panów Flynn'a i Murphy'ego (oddelegowanych do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej. Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZWBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2007 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

31.12.2008

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 30 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero złotych.

Kredyty i pożyczki udzielone Członkom Zarządu BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniosły 8 769 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

31.12.2007

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z pożyczek, kredytów i gwarancji udzielonych przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 47 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł 0 złotych.

Kredyty i pożyczki udzielone Członkom Zarządu BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniosły 3 143 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Program motywacyjny

W roku 2006 wybrane jednostki z Grupy BZWBK wprowadziły dla kluczowej kadry kierowniczej plan motywacyjny w formie długoterminowego programu udziału w zyskach, zgodnie z MSR 19. Program formalnie został oparty na emisji akcji, nabywanych przez uprawnionych pracowników. Z uwagi na charakter programu został on sklasyfikowany jako długoterminowy program udziału w zyskach i ujęty jako zobowiązanie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Akcje wyemitowane w ramach programu są pozbawione prawa głosu, mają istotnie ograniczone prawo zbywalności oraz są objęte warunkowym zobowiązaniem do odsprzedaży po cenie akcji różnej od ich wartości godziwej.

Wobec powyższego Grupa oszacowała wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych wypłat z tytułu praw nabytych w programie odpowiadających okresowi świadczenia usług przez osoby uprawnione do udziału w programie.

Wartość zobowiązania z tytułu programu na dzień 31.12.2008 wynosi 17 712 tysięcy złotych, a kwota ujęta w kosztach pracowniczych z tego tytułu w okresie sprawozdawczym wyniosła 20 309 tys. złotych.

Wartość zobowiązania z tytułu programu na dzień 31.12.2007 wynosiła 27 186 tys. złotych, a kwota ujęta w kosztach pracowniczych z tego tytułu w okresie sprawozdawczym wyniosła 26 087 tys. złotych.

TRANSAKCJE Z PRACOWNIKAMI**31.12.2008**

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniósł 396 263 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 30 893 tys. zł), natomiast stan zadłużenia pracowników spółek zależnych i stowarzyszonych wobec Banku wyniósł 41 123 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniósł 15 151 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 191 443 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 37 720 tys. zł), natomiast pracownicy spółek zależnych i stowarzyszonych utrzymują saldo 20 242 tys. zł.

31.12.2007

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 319 542 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 34 947 tys. zł), natomiast stan zadłużenia pracowników spółek zależnych i stowarzyszonych wobec Banku wyniósł 29 911 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 15 709 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 135 268 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 22 027 tys. zł), natomiast pracownicy spółek zależnych i stowarzyszonych utrzymują saldo 12 286 tys. zł.

52. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych

W 2008 roku wystawiono 17 731 tytułów egzekucyjnych o wartości 125 800 tys. zł., w tym:

- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 11 975 sztuk na kwotę 81 001 tys. zł.
- kredyty gospodarcze – 172 sztuki na kwotę 22 451 tys. zł.
- karty kredytowe – 5 521 sztuk na kwotę 15 628 tys. zł.
- kredyty hipoteczne - 63 sztuk na kwotę 6 720 tys. zł.

W roku 2007 wystawiono 5 224 tytułów egzekucyjnych na kwotę 67 330 tys. zł w tym:

- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 3 381 sztuk na kwotę 19 604 tys. zł
- kredyty gospodarcze - 33 sztuki na kwotę 40 424 tys. zł
- karty kredytowe – 1 801 sztuk na kwotę 5 269 tys. zł
- kredyty hipoteczne - 9 sztuk na kwotę 2 033 tys. zł

53. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych

NABYCIA

W lipcu 2008 roku spółka zależna Banku Zachodniego WBK S.A. - BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. nabyła akcje Spółki Metrohouse S.A. Cena nabycia wyniosła 4 600 000,00 zł. Ilość posiadanych akcji wynosi 2 300 000 sztuk co stanowi 35,38 % udziału w kapitale spółki.

Metrohouse S.A. został zakwalifikowany jako spółka stowarzyszona, i jest wyceniany w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Metrohouse S.A jest spółką powołaną w celu budowy największej sieciowej agencji nieruchomości w Polsce. Oferuje usługi pośrednictwa w kupnie/sprzedaży oraz wynajmie nieruchomości w aglomeracji warszawskiej, Gdańsku i Olsztynie oraz usługi pośrednictwa kredytowego. Nabycie akcji nastąpiło w ramach budowania portfela inwestycji własnych o charakterze pre-IPO.

SPRZEDAŻE

	Wartość aktywów netto	Przychód ze sprzedaży	Wynik na sprzedaży
Sprzedaże w 2008			
Brytyjsko-Polskie Towarzystwo Finansowe WBK CU sp. z o.o.	680	1 200	520
NFI Magna Polonia	2 537	1 821	(716)
Razem	3 217	3 021	(196)

	Wartość aktywów netto	Przychód ze sprzedaży	Wynik na sprzedaży
Sprzedaże w 2007			
NFI Magna Polonia	15 449	17 159	1 710
BZWBK Nieruchomości S.A. i Wspólnicy Spółka Komandytowa	27 073	27 073	-
Razem	42 522	44 232	1 710

Bank Zachodni WBK S.A. dokonał częściowego zbycia udziałów w NFI Magna Polonia. Sprzedano pakiet akcji stanowiący 22,47% udziału w głosach na WZA. Pozostała część (5,06%) w związku z obniżeniem zaangażowania rozpoznana jest w portfelu aktywów inwestycyjnych.

Z dniem 27 lutego 2007 nastąpiło rozwiązanie spółki BZWBK Nieruchomości S.A. i Wspólnicy Spółka Komandytowa.

54. Wspólne przedsięwzięcia

W dniu 30 lipca 2008 r. zostały zarejestrowane dwie spółki: BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna i BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.

Bank objął w :

- spółce BZWBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. – 13 500 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości nominalnej 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez bank wynosi 17 082 tys. zł,
- spółce BZWBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. – 10 875 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez bank wynosi 15 031 tys. zł

Nabycie przez Bank akcji w powyższych spółkach ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych.

Inwestycje zostały zaklasyfikowane do portfela dostępnego do sprzedaży i zostały wycenione metodą praw własności.

55. Wydarzenia po dacie bilansu

Nabycie udziałów i rejestracja nowej spółki zależnej Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 14 stycznia 2009 r. została zarejestrowana nowa spółka BZ WBK Finanse Sp. z o.o.

Bank objął w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy co stanowi 100% w kapitale zakładowym i 100% liczby posiadanych głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Bank objął udziały za łączną kwotę 50 tys. zł.

Głównym przedmiotem działalności spółki będzie działalność holdingu finansowego.

Nabycie przez Bank udziałów w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych Banku.

Dodatkowo dnia 23 lutego 2009 roku pomiędzy Bankiem a nowo założoną spółką została zawarta umowa dotycząca przeniesienia własności akcji i udziałów wybranych spółek zależnych od Banku.

Zgodnie z Umową Bank przeniósł na BZ WBK Finanse własność:

1. 1.216.919 sztuk akcji BZ WBK Leasing S.A., o łącznej wartości nominalnej 121 691 900,00 zł stanowiących 99,99 % w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na walnym zgromadzeniu tej spółki

o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 61.257.096,09 zł. Wartość akcji w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 61.257.096,09 zł;

2. 100 udziałów w BZ WBK Faktor Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 50 000,00 zł stanowiących 100% w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na zgromadzeniu wspólników tej spółki, o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 6.200.073,20 zł. Wartość udziałów w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 6.200.073,20 zł.

Powyższe akcje i udziały stanowią wkład niepieniężny Banku do kapitału spółki BZ WBK Finanse o łącznej wartości 67 457 169,29 zł., w zamian za który Bank z chwilą rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego obejmie 11 436 nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym BZ WBK Finanse.

Zmiana w składzie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. od dnia 1 lutego 2009

Michael McCarthy obejmie nowe stanowisko członka Zarządu od 1 lutego 2009 roku i będzie nadzorował Pion Bankowości Biznesowej w związku z uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 16.12.2008 r.

Fitch obniżył rating podmiotu BZ WBK do „BBB+”; perspektywa ratingu jest Stabilna

W komunikacie z dnia 15 stycznia 2009 roku, agencja potwierdziła rating indywidualny „C” (adequate bank) dla Banku Zachodniego WBK S.A., obniżając jednocześnie rating podmiotu („Long-term IDR”) z „A+” do „BBB+” oraz krótkoterminowy rating podmiotu („Short-term IDR”) z „F1” do „F2”. Perspektywę ratingu podmiotu oceniono jako stabilną. Ponadto, obniżono rating wsparcia dla banku z „1” do „2”.

Fitch obniżył perspektywę ratingu BZ WBK do Negatywnej; a rating wsparcia do „3”

Dnia 13 lutego 2009 Fitch Ratings obniżył perspektywę rating podmiotu („Long-term IDR”) dla Banku Zachodniego WBK („BZ WBK”) do Negatywnej ze Stabilnej. Rating wsparcia został obniżony do „3” z „2”. Decyzja ratingowa wynika z obniżenia ratingu indywidualnego do „D” z „C” dla dominującego akcjonariusza BZ WBK – Allied Irish Banks („AIB”).

Pozostałe ratingi dla BZ WBK zostały potwierdzone.

Zmiana w kursach walut

Po końcu roku nastąpiła znaczna deprecjacja kursu złotego w stosunku do innych głównych walut:

z PLN 4.1724 /EUR na dzień 31.12.2008 do PLN 4.6780 /EUR na dzień 24.02.2009.

z PLN 2.9618 /CHF na dzień 31.12.2008 do PLN 3.1657 /CHF na dzień 24.02.2009.

z PLN 2.8014 /USD na dzień 31.12.2008 do PLN 3.6602 /USD na dzień 24.02.2009.

Taka zmiana w kursie walut może mieć istotny wpływ na wartość oraz profil ryzyka aktywów, zobowiązań oraz pozabilansowych instrumentów finansowych w walutach obcych.

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji 24 lutego 2009 r. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

56. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane),
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia),

W obrębie wymienionych kategorii podmioty Grupy BZ WBK tworzą następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązania z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Zobowiązanie z tytułu świadczeń w formie odpraw emerytalnych jest ustalone z wykorzystaniem metod aktuarialnych (obejmujących dyskontowanie).

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe, oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2008	31.12.2007
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	22 166	18 652
Rezerwa na premie pracownicze	79 220	163 863
Rezerwa na odprawy emerytalne	34 056	29 076
Pozostałe rezerwy pracownicze	5 303	4 258
Razem	140 745	215 849

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 39.

Nagrody za rok 2006 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2007

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	nagrody za rok 2006
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	633,60
Jacek Kseń	Prezes Zarządu	01.01.2007-30.04.2007	1 440,00
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	24.07.2007-31.12.2007	0,00
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	1 292,19
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	660,00
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	660,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	549,44
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	549,44
James Murphy	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	779,94
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	549,44
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2007-31.12.2007	549,44

Nagrody za rok 2007 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2008

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	nagrody za rok 2007
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 440,00
Paul Barry	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	0,00
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	540,00
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 015,60
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	840,00
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	840,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	684,00
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
James Murphy	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	555,99
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	0,00
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	648,00

57. Program motywacyjny w formie akcji

W 2006 roku Grupa BZWBK wprowadziła program motywacyjny na warunkach zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Program ma na celu stworzenie opartych o warunki rynkowe zasad motywowania dla wyższej kadry kierowniczej, w kontekście wymagających długoterminowych celów dla wzrostu w ciągu 3 kolejnych okresów finansowych. Warunkowe prawo do nabycia akcji może zostać zrealizowane po dacie nabycia praw, będącej datą zatwierdzenia przez WZA sprawozdania finansowego za ostatni okres obowiązywania planu, jedynie w formie objęcia akcji.

Uprawnienie nabędą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu wskaźnika EPS skorygowanego o inflację. Przedział wzrostu EPS skorygowanego o inflację wynosi od 5% do 12% dla edycji 2006 oraz od 8% do 16% dla edycji 2007 i 2008.

W 2006 i 2007 roku warunkowe prawo do nabycia akcji przyznano uprawnionym w liczbie nie większej niż 100 osób. W 2008 przyznano prawa do nabycia akcji uprawnionym w liczbie nie większej niż 600 osób.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku:

	2008	2007	2006
Liczba akcji	288 112	78 341	132 476
Cena akcji	149,00	292,50	171,50
Cena wykonania w zł	10	10	10
Okres nabywania praw	3 lata	3 lata	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	40,82 %	40,69 %	37,38 %
Okres trwania planu	3 lata	3 lata	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	6,87 %	4,90 %	4,60 %
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	133,01 zł	267,53 zł	150,60 zł
Stopa dywidendy	2,01%	2,05%	2,25%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie w trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego.

	12 miesięcy 2008	12 miesięcy 2007
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	200 722	128 223
Przyznane	288 112	78 341
Wykonane	-	-
Utracone	(11 905)	(5 842)
Wygasłe	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	476 929	200 722
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31 grudnia 2008 i 2007 pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 1,6 roku i 1,6 roku.

Poniższe tabele przedstawiają szczegóły na temat liczby nagród warunkowych (obligacji zamiennych na akcje) przyznanych Członkom Zarządu BZWBK.

Liczba sztuk	2007
Stan na 1 stycznia	23 494
Przyznane	17 849
Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	1 606
Stan na 31 grudnia	42 949
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2007	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2007	Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	Przyznane w ciągu 2007	Stan na 31.12.2007
Mateusz Morawiecki	3 591	-	2 558	6 149
Jacek Kseń	-	-	-	-
Andrzej Burliga	-	1 606	1 085	2 691
Declan Flynn*	-	-	-	-
Michał Gajewski	3 591	-	2 665	6 256
Justyn Konieczny	3 591	-	2 665	6 256
Janusz Krawczyk	3 397	-	2 219	5 616
Jacek Marcinowski	3 397	-	2 219	5 616
James Murphy*	-	-	-	-
Marcin Prell	2 530	-	2 219	4 749
Feliks Szyszkowski	3 397	-	2 219	5 616
Razem	23 494	1 606	17 849	42 949

*Członkowie Zarządu oddelegowani do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc nie uczestniczą w programie płatności w formie akcji BZWBK.

Liczba sztuk	2008
Stan na 1 stycznia	42 949
Przyznane	35 535
Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	2 538
Utracone	(6 256)
Stan na 31 grudnia	74 766
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2008	-

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stan na 01.01.2008</i>	<i>Utracone</i>	<i>Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu</i>	<i>Przyznane w ciągu 2008</i>	<i>Stan na 31.12.2008</i>
Mateusz Morawiecki	6 149			7403	13 552
Paul Barry*					
Andrzej Burliga	2 691			3332	6 023
Declan Flynn*					
Michał Gajewski	6 256	(6 256)			-
Justyn Konieczny	6 256			5182	11 438
Janusz Krawczyk	5 616			4442	10 058
Jacek Marcinowski	5 616			4442	10 058
Marcin Prell	4 749			4442	9 191
Mirosław Skiba			2538	1850	4 388
Feliks Szyszkowiak	5 616			4442	10 058
Razem	42 949	(6 256)	2538	35535	74 766

*Członkowie Zarządu oddelegowani do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc nie uczestniczą w programie płatności w formie akcji BZWBK.

Łączny koszt rozpoznany w rachunku zysków i strat oraz korespondujący z nim wzrost kapitałów własnych (kapitału rezerwowego) w okresie 12 miesięcy 2008 i 2007 roku wynosi odpowiednio 1 734 tys. zł. oraz 10 474 tys. zł.

Koszty programu motywacyjnego ujęte w poszczególnych okresach uwzględniają szacunek prawdopodobieństwa wypełnienia kryteriów niezbędnych do realizacji poszczególnych edycji programu.

58. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe

Na dzień 31 grudnia 2008 roku zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 9 590 osób, co stanowiło 9 515 etatów.

W spółkach zależnych zatrudnionych było 718 osób (w tym 54 osoby pracujące w Banku), co stanowiło 706 etatów.

Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2008 ukształtowało się na poziomie 9 073 etatów.

Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za roku ukształtowało się na poziomie 686 etatów.

Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	6 858	66,9
Średnie	3 179	31,0
Zawodowe	28	0,3
Inne	189	1,8
Razem	10 254	100,0

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 8 521 osób, co stanowiło 8 469 etatów.

W spółkach zależnych zatrudnionych było 638 osób (w tym 37 osoby pracujące w Banku), co stanowiło 617 etatów.

Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2007 ukształtowało się na poziomie 7 834 etatów. Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za 2007 roku ukształtowało się na poziomie 544 etatów.

Poniższa tabela prezentuje strukturę zatrudnienia w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. według wykształcenia:

Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	5 744	63,0
Średnie	3 164	34,7
Zawodowe	30	0,3
Inne	184	2,0
Razem	9 122	100,0

59. Dywidenda na akcję

Bank Zachodni WBK S.A. nie planuje wypłaty dywidendy za rok 2008.

Bank Zachodni WBK S.A. wypłacił dywidendę za 2007 rok dla akcjonariuszy w wysokości 218 880 852 złote, co stanowiło 27,04% zysku netto Banku oraz 22,93% zysku należnego udziałowcom jednostki dominującej. Kwota w wysokości 590 593 185,45 złotych została przeznaczona na pozostałe kapitały rezerwowe.

Wartość dywidendy na jedną akcję wyniosła 3,00 zł.

PODPISY			
Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24-02-2009	Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	
24-02-2009	Paul Barry	Członek Zarządu	
24-02-2009	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	
24-02-2009	Declan Flynn	Członek Zarządu	
24-02-2009	Justyn Konieczny	Członek Zarządu	
24-02-2009	Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	
24-02-2009	Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	
24-02-2009	Michael McCarthy	Członek Zarządu	
24-02-2009	Marcin Prell	Członek Zarządu	
24-02-2009	Mirosław Skiba	Członek Zarządu	
24-02-2009	Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24-02-2009	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	